የቁራ ጩኸት!

"ትንሽ ግጥም… "

ወንድወሰን በየነ
ጥቅምት 2007 ዓ.ም.

ምስጋና

«ሁሉ በእርሱ ሆነ።» እንዲል

ከነገሮች ሁሉ በላይ! የበጎች ባለፀጋ፣ የጥበብና የተዓምራት ባለቤት፣ የምህረትም አባት የሆነው ኃያሉ እና ቸሩ ፈጣሪ ዓምላክ ሕያው እግዚአብሔር እጅግ ላቅ ያለ ልባዊ ክብርና ምሥጋና ይግባው። አሜን!

እንዲሁም በእርሱ ፈቃድ ረዳት ደጋፊ ለሆኑኝ ቤተሰቦቼ፦

> አክስቴ ወ/ሮ ሙሉእመቤት ገ/ዮሐንስ እና
> እህቴ ወ/ሮ ሒሩት በየነ
> ከማይነጥፈው የሃሳብ ድጋፋቸው ሃሻገር የህትመቱን ሙሉ ወጪ በመሸፈናቸው፣

> የአጐቴ ባለቤት ወ/ሮ የምሥራች ጥላሁን
> ከማበረታታትም በላይ በኮምፒዩተር ትየባውና ተደጋጋሚ እርማቱ አንዳች ሳትሰለች ብርቱ ሙያዊ እገዛ በማድረግ ጭምር ስለረዳችኝ፣

> አጐቴ አቶ ጌታቸው ገ/ዮሐንስ
> ዝንባሌዬን ካወቀበት አንስቶ ልዩ የሃሳብ ድጋፍና ማበረታቻው ስላልተለየኝ፣

> የአጐቴ ልጅ ወ/ሪት ፂዮን ጌታቸው
> የሽፋን ዲዛይኑን በማዘጋጀት ረገድ ላሳየችው ትጋት፣

> ነዋሪነታቸው በአሜሪካ ሃገር ዳላስ የሆኑት የአክስቴ ልጆች ወ/ሪት ማኅሌት አራርሶ (ሲ.ሲ.) እና ወ/ሪት ሐዊ አራርሶ እንዲሁም ወዳጄ ወጣት ዳዊት አስፋወሰን ከሞራል ድጋፍ

ጋር ማነቃቂያ ነገር ሸጉጥ በማድረግ ጭምር ስላበረታቱኝ፤ውለታ ቀጣሪው ፈጣሪ ዓምላክ ከእነወዳጅ ቤተሰቦቻቸው ሙሉ ጤንነት፣ የተባረከ ሕይወትና የተቃና ኑሮ ያጐናፅፋቸው ዘንድ ከልብ እየተመኘሁ፤ እጅግ ከፍ ያለ ምሥጋናዬን ከአክብሮት ጋር አቀርባለሁ፡፡

በመጨረሻም ለረጅም ጊዜያት ከሃሳባቸው ሳይለዩኝ፣ በችግር ወቅትም ኪሳቸውን በመዳበስ ጭምር ከፍተኛ የሞራል ድጋፍ በመስጠት እና መልካም ነገር በመጠበቅ ተስፋ ሳይቆርጡ ላበረታቱኝ ወዳጆቼ፡-

አቶ ገሞራው ካሣ፣ አቶ ወንድወሰን ተሸመ፣ አቶ ፀጋዬ ፈጤ

አቶ አስፋው ኃይሉ፣ አቶ ጁሃር ሙሣና ባለቤቱ ወ/ሮ መሠረት አቶ እስራኤል ጌታቸውና ባለቤቱ ወ/ሮ አብነት ጌታሁን አቶ ሁመድ ኢብራሂም፣ አቶ ዓለማየሁ እሸቱ (ቾምቤ) እና ባለቤቱ ወ/ሮ ሙሉእመቤት አበራ እንዲሁም ሁሉን መዘርዘር ባለመመቸቱ ምክንያት በስም ያልተጠቀሳችሁ ወዳጆቼንና የሙያ አጋሮቼን በሙሉ እግዚአብሔር በውለታው ያስባችሁ ዘንድ እየተመኘሁ፤ ከልብ የመነጨ ትኁት ምሥጋናዬ ይድረሳችሁ እላለሁ፡፡

> ማስታወሻነቱ ደግሞ ለእናቱ ለወ/ሮ ምንትዋብ ገ/ፃድቅን ወ/ማርያም ይሁንልኝ፡፡

መታሰቢያነቱ

> ለተሾመ በቀለ ወ/ጊዮርጊስ

> ለአብነት በቀለ ዋቅቶላ

> ለሙሴ በፍቃዱ ወ/ጊዮርጊስ

> ለሰሎሞን አንለይ እና ለአበራ ኃይሉ ይሁንልኝ፡፡

ቸሩ ፈጣሪ ዓምላክ የደጋግ ሰዎችን ነፍሳት ይማርልን፡፡ ለዘለዓለምም በመንግሥተ ሰማያቱ ያኑርልን፡፡

> ወዳጄ ወጣት ሰሎሞን አንለይ፤

ይህ ጽሑፍ ታትሞ ለማየት ከማናችንም በላይ እንደጓጓህና እንደናፈቅህ ነገር ግን የጊዜ ጉዳይ ሆነና ምኞት ተስፋህ ሳይሞላ ፋታ በማይሰጥ ድንገተኛ ህመም በመነጠቅህ መሪር ኀዘኔ እጥፍ ድርብ ነው፡፡

በዚህ አጋጣሚ እግዚአብሔር ፈቅዶ ምርጥ ግጥሞችህ ለንባብ እንዲበቁ ተስፋ አደርጋለሁ፡፡

ማውጫ

ገጽ

እንደ መቅድም ....

(ልምድ እንቀስምበት) 1

መግቢያ 2

ምሥጋና 4

ዕድል 5

ኑሮና ውሳኔ 6

እምነት 7

ከቶስ - ማን! 7

ሰው ሳልጠላ 8

ጫና! 8

መኝታና ንቃት 9

ሐሳብ 9

ናፍቆት 10

ጉስቁልና 11

የሸንብራ ጥላ ስር ፍርድ 12

የምኞች ዓለም 13

ለራስ ነው ማልቀስ 14

ፍርጃ! 15

የሚመክ! 15

የዘመን ሞገሶች 16

ወዳጅን አጣኋት 17

ጊዜ 18

ሰው 19

ጀበና ግዝፈቱ 20

ሞት - አይወደድምም አይፈራምም! 22

አስተውለው ደረጃውን 23

ለካንስ ይሞታል!? 24

ልብ እንጂ አሚፋለም 25

«ነፍሱን የወደደ?...» 27

አዘኸርበት ነፍሴን 28

ግራ ወዳጅነት - ግር ደመኝነት! 29

አትጨነቅ! አስብ 31

አታንጋጥ!... 32

ሕልም አለኝ! 34

ያንዴ ፈረቃ 36

ንጣት ሲኸርጉረጉር! ሲጠቆር 38

የቁራ ጩኸት! 40

«የውጭ አልጋ» 43

ገራገሩ 45

የውድቅት አናብስት! 48

የብረት ዘንዶ ጉያ! 54

ያ - ጥቁር ግሥላ!

(ቁጥር - 1) 62

እንደ መቅድም
(ልምድ እንቅሰምበት)

ሁሉም እንደሚያውቀው
ግጥም ግጥምጥም ነው፡፡
አንዳንዱ በድንገት
(እንደወረደ)
አንዳንዱም በምጠት!
ከልጅ እስከ ዐዋቂ
ከሊቅ እስከ ደቂቅ
እሚቸከችኩት፡፡
የትኛው ልጅነት
የትኛው ነው ድርሰት?
ሁሉን እንብቡና፣
ግን እናንተ ለዩት-ተቹት!
ደሞ ለወደፊት፣
እንዲሆነን ትምህርት
ልምድ እንድንቀስምበት፡፡

የካቲት - 2002 ዓ.ም.
ደብረ ዘይት

መ ግ ቢ ያ

ስለ ግጥም ወይንም በክህሎት ደረጃው ከፍ ሲል ደሞ ስለ ስነ - ግጥም በሃገራችንም ሆነ በውጭ ታላላቅ ምሁራን እጅግ በጣም አመርቂና ማራኪ ትንታኔዎች እንዲሁም አስተያየቶችና ትችቶች ሲቀርቡ ዘመናት ተቆጥረዋል፡፡ ወደፊትም ቢሆን ጭራህ ባልተ ዳሰሱት ረቂቅ ባህርያቱ ላይ ምናልባትም ለየት ካሉ ምልከታዎች የሚመነጩ ምጡቅ ትንታኔዎች እና አስተምህሮቶች መቀጠላቸው እንደማይቀር መገመት ይቻላል፡፡ በየጊዜው የሚቀርቡ በተለይ በሳል አስተያየቶችና ትችቶች ጠቀሜታቸው እጅጉን የጎላ ነው፡፡ ፀሐፍት ለተሸለ ስራ ይበልጥ እንዲተጉ ከማነቃቃታቸው ባሻገር የአንባቢያንንም ግንዛቤ ስለሚያሰፉ በጣም አስፈላጊዎች መሆናቸውም ይታመናል፡፡

ከሃገራችን የስነ-ግጥም ስራዎች አኳያም በቁጥር ጥቂት ይሁኑ እንጂ በሳል የሚባሉ ሃያሲያን የተባ ብዕራቸውን አጋርተውን እንደየግንዛቤያችን መጠን እንማርበት ዘንድ ጥረዋል፡፡ ግጥም ማንበብ ስብዕናን ምሉዕ እንደሚያደርግ በማሳወቅ ረገድም የበኩላቸውን ለመወጣት ሞክረዋል፡፡

የሕይወትን (የዓለማትን) ጥልቅና ረቂቅ ምስጢራት በተ መስጥዖ ለመረዳትም ሆነ ለመግለፅ፣ ስነ-ግጥም ከየትኛውም የስነ-ፅሑፍ ዘርፍ የላቀ ጉልበት (ኃይል) እንዳለው ጠቢባን ይናገራሉ፡፡ ከዚሁ ጋር አብሮ የሥላ ቅን አዕምሮ እና ምጡቅ ህላዌ የአስተሳሰብ አድማሳትን እንደ ሚያጎናፅፍም ይገመታል፡፡

በበኩሌ ግጥም የመፃፍ ዝንባሌ ያደረብኝ ከማንበብ ነው፡፡ ገና የአንደኛ ደረጃ ተማሪ ሳለሁ በመማሪያ መጽሐፍት ላይ የሚገኙትን ምንባቦችና ግጥሞች በማንበብ የተጀመረው ፍላጎት እያደር በቅርብ ላገኛቸው የሚቻለኝን መጽሐፍት አነፍንፌ ወደ ማንበብ ተሸጋገረ፡፡ የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ እያለሁ ደሞ የሚሰማኝን ያህል መጫጫር ጀመርኩ፡፡ ግጥም የመፃፉ ነገር ግን የማንበቡን ያክል ሊቀለኝ ከቶ አልቻለም፡፡ ይሁን እንጂ የውስጥ ፍላጎቴን መግታት አልተቻለኝም ነበርና «እጅን አጣጥፎ ከመቀመጥ የማይችሉትን ስራም ቢሆን መሞከሩ ሳይሻል አይቀርም፡፡» የሚለው ቅን አባባል እያግደረደረኝ የቻልኩትን ያህል በድፍረት መቸክቸኩን ገፋሁበት፡፡

የአጋጣሚ ነገር ሆኖ ጽሑፎቼ ከስር ከስር በቅርብ ጓደኞቼ፣ አልፎ አልፎም በመምህራኖቼ የመታየት ዕድል ስለነበራቸው፤ገና ከጅምሩ ጠንከር ያሉ አስተያየቶችና ትችቶችን ለማስተናገድ መገደዱ አልቀረም። ጮርቃው አዕምሮዬ ደግሞ በተለይ የትችት አስተያየቶችን የሚተረጉምልኝ ልክ እንደጥላቻ፣ ንቀትና ስላቅ ነገር፣ ከፍ ሲልም ቅናት አስመስሎ ስለነበር አንዳንዴ ከብስጭቴ የተነሳ <ምነው ለሰው ባላሳይስ? እስከማለት እደርስ ነበር። ይሁንና ፋይዳ - ቢስ በተባለው ሳፍር ስሳቀቅ፣ ጥሩ በተባለው ስኩራራ ስደሰት፤ ይኼው እስከዛሬ እኔም መፃፌን አላቆምኩ፣ አስተያየቶችና ትችቶችም ከቅርብ ርቀት መወንጨፋቸውን ሳያቋርጡ ዘልቀናል።

ሲጀመር ትችቶችን ከመጥላት እና አምንታዊነትን ብቻ ከመፈለግ አባዜ የተነሳ፤እንኳንስ ሌሎችን እኔንም ጭምር አላረካህ ያሉኝን ጽሑፎች ደጋግሜ አይቼ ለማረም ከመጣር ይልቅ ቀዳዶ መጣሉን እመርጥ ነበር። ብዙም ሳይቆይ ግን እያደር የዋህነቴ ገሰል ሲልልኝ፤ በተቃራኒው እንዳስተውልና እንድሰራ አቅጣጫ እያሲያዙኝ እናም እየገሩኝ ያሉት ለካ እነዚያ እጣላቸው የነበሩ አስተያየቶችና ትችቶች ናቸው ስል በቅን ልቡና መረዳቴ የቀረ አይመስለኝም። ገና ከጧቱ «እሃዱ» ብለው ለማላመዱ - ኧረ እንኳንም አብረውኝ ከረሙ።

ውድ አንባቢያን ሆይ!

ከዓመታት ልፋት - ድካሜ ሲነፃር የጅምር ስራዎቼ ክብደት (የነሀሉት ደረጃ) ምናልባትም እዚህ ግባ የሚባል ዓይነት ላይሆን ይችላል። ይሁንና በረጅሙ ጉዞ ላይ፤መቼም መጠነኛም ቢሆን መሻሻል ሳይኖር አይቀርም የሚል ትጉት ግምት ግን አለኝ። በተረፈ ለሁሉም ጊዜ አለውና እንደእግዚአብሔር ፈቃድ ለህትመት በቅቶ አንባቢያን ዘንድ ሲደርስ ደግሞ፤ እጅግ ዓለሚ የሆኑ ረጅም ርቀት ተወንጫፊ የሃሳብ ሚሳይሎች (በሳል አስተያየቶች እና ትችቶች) እንደሚኸርጉደጉዱ ተስፋ በማድረግ መልካም የንባብ ጊዜን እመኝላችኋለሁ።

ጥቅምት—2007 ዓ.ም.
ወንድወሰን በየነ

ምስጋና

ስማየ -- ስማያት፣ ጥምር -- ድምር ስፍራ
ዓለም ዙሪያ ገባ፣ ሕያው በድን ተራ
አቅድ አቅዱን - ፈጠራ!
የሠሪ፤ እፁብ - ድንቅ ሥራ!!
ጠባቂ - ቸሪ
ጠሪ - መሐሪ፤
ለዘለዓለም ዓለም ዓለሙ
ምሥጋና ይግባህ ፈጣሪ!!
አልፋ ወ ኦሜጋ
የፀጐች ባለፀጋ!
በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ
ክበር! እሰየው ኢየሱስ!
ሃሌሉያ ቅዱስ።
ስለማይነገር ስጦታው!
እግዚአብሔር ይመሥገን።
ለዘለዓለሙ አሜን!!!

ጥቅምት 1982 ዓ.ም.
ገለምሶ (ሐብሮ)

ዕድል

ወፌ! ውሽም_ውሽሞ እንደ.ት ነሽ!?
እቴ - እናቴ፤ አለሽ ወይ - በነፍስሽ
ነኝ እኔስ አሳቢሽ፣ ናፋቂሽ!
እንጉቻ እራሪ - ከማይሽ
ከዕድል ብራሪሽ ---- 'ልዋስሽ!
ግና ሲመኛሽ እንኳ ሲመኛሽ
እስኪ ባገኝሽ።
አግኝቼሽ!
ደርሼ አይቼሽ - ነገርሽ
እወንዜ ዳርሽ ብቃይሽ
የሁለመናዬን! - ባዋይሽ።

መጋቢት - 1984 ዓ.ም.
ዐሰበ - ተፈሪ (ጭር)

* በጣም ስለሚወዳት ለአብሮ አደግ ጓደኛዬ
ለፀጋዬ ፈጡ ማስታወሻ ስጦታዬ ትሁን።

ኑሮና ውሳኔ

ፍጊያ! .... ሽር -- ጉድ!
ጉድ ጉድ
ላይ -- ታች፣ ውጣ - ውረድ
የሻረው - ሻረው ግሳት
መጣት - ፍርድ!
የሕይወት ቧልት፤
ቀሊል ተዋዕዖ ትርፋ - ትርፍ
ትንቅንቅ! ነፍስያ፤
አበቅየለሽ - ሽንፈትየለሽ ጭፍጭፍ!!
ኑሮና ውሳኔ
የመጫረስ ጠኔ።

ሰኔ - 1984 ዓ.ም.
ዐሰበ - ተፈሪ (ጭር)

* ስለ አግርሞት - ውዴታቸው
ለወዳጆቼ ለአቶ ሽመልስ ሹምዬና
ለመምህር መስፍን በተሴ ጀባ ብያቸዋለሁ።

እምነት

እምነት - - - - እምነት
ለነፍስ ያሉት እምነት!
ፍሁም የልብ ነው --- ልቡም የጌታ ቤት።
የማያናውጡት የእውነት መሠረት!
የፍቅር መፍለቂያ! መንቆርቆሪያ ጅረት።
አይጠገብ ፀጋ! የፅኑ ተስፋ ግት።
በቅንነት ወኔ! በምህረት እንጀት
ፈተናን ተጋፍጠው -- የታገሡት ጉዳት!
በአብሮ መኖር ጥበብ፣ በማስተዋል ኅብረት
ፍስሐን ተቋድሰው -- ያጣጣሙት ሕይወት።
እምነት፣ እምነት! ዋ - - - - እምነት!!

ሰኔ - 1984 ዓ.ም.
ሀሰበ ተፈሪ (ጭሮ)

ከቶስ - ማ?

እኔ - - - - ድህነቴን
ድህነቴም - - - - እኔን፤
ባንጣገብ እንጂ
ባንማረር እንጂ
ከቶ ማ— ሊለየን?!
እውነት ሽፍጥ ላታውቅ
(አታውቅምም!)
ዝንተ - ዓለም ... ሕያው ነን!
አብረን ነን! አብረን ነን።
ከላስ!

ሰኔ - 1984 ዓ.ም.
ሀሰበ ተፈሪ (ጭሮ)

* በረባ ባልረባው ከራሱ ጋር እየተጣላ - እየተባላ!
እንዲኖር ለተገደደው ለሰብዓዊው ፍጡር - «እንደራሴዎች»።

ሰው ላልጠላ!

ቃል ገባሁ - በተስፋ
ቢከፋም - የከፋ!
የሚከብድ ጫና - ዳፋ።
ነፍሴም ቢሆን ተንጠልጥላ!
ዝንተ - ፍሬን፣ ሰው ላልጠላ።

ሰኔ - 1984 ዓ.ም.
ሀሰበ - ተፈሪ (ጭሮ)

መታሰቢያነቷ፡- ለአባቴ ለአቶ በየነ ይመኔ ይሁንልኝ።
ዕድሜ ልኩን ሳይታክት! የፍልስፍና ያህል መመሪያው
አድርጎት ሽክም አደራውን ጭኖብኝ አልፏልና።

ጫና

ሁዳድ ሙሉ ሙሉ! ቡቃያ ተኝቷል
ሠንበሌጡ እንሷቸው
ቁጤማው እንሷቸው
ግጦሹ ያልበቃቸው! ከብት ይነዱበታል!!
ምድሪቱም አትነቃ፣ ጫና ወዶላታል
ምነኛ ልባሞች!
ምነኛ ደፋሮች - ጨክነውባታል!?

ሐምሌ - 1984 ዓ.ም.
ሐረር

መኝታና ንቃት

ጥንትም . . . . ይባል አይደል?
«የበዛ መኝታ - ድህነት ይጠራል»
ታታሪስ ማልዶ ይነቃል!
ከፉ ቀን ሲያጠቃ
የተኛ ይተኛ! የነቃም - ይነቃ!

ነሐሴ - 1984 ዓ.ም.
ሐረር

ሐሳብ

ልቡናዬ፤ ርቀት ጥልቀቱን ያስባል!
ምኞት ቀልቤም እንጂ ተነስትዋል
ከወዴት እንዲደርሱም እንጃ?!
የየብቻ ብቻ ሩጫ
ወይ - 'ድሎት፣ ወይ' - ፍርጃ!?

ነሐሴ - 1984 ዓ.ም.
ሐረር

ናፍቆት

የእኔስ ናፍቆት - ሁለቴ!
አንዱ - እኋላ - ኋላዬ
ሌላው - እፊት እፊቴ::
እወይ! መንከራተት!
እወይ! - መጓጓቴ!?
ምፀአት! ናፍቄ
ከንቱ መዋተቴ::

ነሐሴ - 1984 ዓ.ም.
ሐረር

* ሁሉም ግርም ይሰኝበት ስለነበረ በእውነት ቀኝ እጅ ወዳጄን ወጣት ሰሎሞን አንለይን ያውሳልኝ::

ጉስቁልና

እዩት፣ እዩት - እማ!
እዩት ጉዱን! ጉስቁልና
በለሆሳስ ሲያንሾካሾክ፣
ሲያሜውተን! ዋዛ - ዋዛ
ሲያሽ - ሲላፋን
ሲተሻሸን! መና - መና
ሲጓተት - ሲጐናተል
ሲያጓጉለን! በየፊና::
ላመሉ፣ ደረሶ ያፍቅሮቱን
ወዶልን!
የኛ - እኛይቱን፣
ቁርበት ብጤ ወና
ሙጥኝ - ቁርኝት! ዝምድና።
ከአች አምና፣
አቻም የለውና - የእንዳምና!
ከድሮ - ኑሮ - ንሮ!!
ወደር የለውምና – የዘንድሮ!!

ነሐሴ - 1984 ዓ.ም.
ሐረር

የሽምብራ ጥላ ሥር ፍርድ!

የሩቅ ዘመን ብሂል፣ የሩቅ ጊዜ ትዕንቢት
ጥንተ - ቅሪት እርሾ፣ ቃለ - ነቢብ ንግርት፤
ፍፃሜ - ዓለም እንኳ፣ ከተፍ ቢል ድንገት!
አይጥም - አይጠላ፣ ኹነቱ አይገመት።
ሁኖ እንጂ ነገሩ፣ ለመከራ ትውልድ
አቃቂር ፈተናው፣ ዘመን - ወለድ ልማድ!
ችሎቱስ ተሰይሟል! ወቅቱን ተመስሎ
ያ - የሽምብራ ጥላው ሥር ፍርድ ውሎ!!

ጥር - 1989 ዓ.ም.
መልካ ሰዲ (መካከለኛው አዋሽ)

* ጋሽ አሰፋው ኃይሉ (እፎየው!)
ካለመታከት! ተስፋ በተመላ ሞራልህ ስላበረታታኸኝ
ማስታወሻ ስጦታዬ ትሁንህ።

የምኞት ዓለም

እንዲህ - ቅጥ አምባሬ በጠፋ!
በሸፍጥ ዓለም - ምድር ሳለሁ
ተላወሰ እንጂ በድኔ - ለፋ!
እኔስ ከቶም አልደፍር! ለማለት ኑሬአለሁ።
የነፍሴን ነገር ደሞ እንጃ!?
በሥጋዬስ ጉድፌአለሁ።
(እርሜንስ በልቼዋለሁ።)
መቼም! ጠግቦም አያውቅ ልብ
ደርሶም አየሁ! አይልም ሆድ፤
ሰው በሃሳብ ሲግለበለብ
በአበቅየለሽ! ምኞት መንገድ።

ሰኔ - 1990 ዓ.ም.
ሐረር

ለራስ ነው ማልቀስ!

ለሰዎች ድንጉጥ፣ ትሁት ሰብዓዊ
ምናበ - ሠፊ፣ ምጡቅ! ሕላዊ፤
ብሩህ ዓላሚ - ትጉህ ታታሪ!
ውበት አድናቂ፣ ፍጥረት መርማሪ።
ዕውቀት ናፋቂ፣ ምሮ አስተማሪ።
ቅንነት ለዛ - ባሕርይ ግብሩ
ጥበብ ሞልቶበት - ባፈጣጠሩ!
ጅምር ዕቅዱ፣ ካሰበው ሳይደርስ
ልዩ ሰው! ሲቀጭ፣ አካሉ ሲፈርስ፤
አንድም ለሀገር፣ አንድም ለወገን
ለራስ ነው ማልቀስ!

ህዳር - 1991 ዓ.ም.
መልካ ሰዲ (መካከለኛው አዋሽ)

መታሰቢያነቷ፡- በተለይ ሁለ_ገብ ወጣት የጥበብ ሰው ለነበረው ለመምህር አበራ ንጉሤ አደራ (ከ19? - 1991ዓ.ም) እንዲሁም እንደ ሰሎሞን አንለይ(ከ19? - 2004ዓ.ም) ላሉት በአጭር ለተቀጩ ወጣት መስሎቹ ይሁን።

ፍርጃ!

ከሠፊው አፅናፍ ምህዋራቸው
በጥበብ ፀንተው! ያየናቸው፣
ከዋክብት ረገፉ በተርታ!
በኅብረ - ቀለማት ፈንታ
ጨለማ አይሎ ሊበረታ፡፡
ሕገ - ተፈጥሮ ተዛብታ
ፈሪሃ - እግዚአብሔር ከታጣ!
እንግዲህ መጪውን ማን ያውቃል?
ዘመን ተሻግሮ - ቀን ሲጐድል፣
ወዮላት! ደሞ - ይህች ፀሐይ?
ይዛቡቱባት!
ያሚርቱባት! የለም ወይ?!

ጥር - 1993 ዓ.ም
መልካ ሰዲ (መካከለኛው አዋሽ)

መታሰቢያነቱ፡- በየሙያ ዘርፉ ዘመን አይሽሬ
ሥራዎቻቸውን ትተውልን ላለፉት
ለሃገራችን የጥበብ ሰዎች ሁሉ ይሁን፡፡

የሚመካ!

አንዳች ሳይታበይ! ሰው በሰውነቱ
በዕብሪት ሳይታጐል! ሳይከዳው ጉልበቱ፣
የመልካም ሥራና፣ የመልካም ምኞቱ
ፍሬው እንዲባረክ፣ እንዲሰምር ሕይወቱ!
ኑሮው እንዲቀደስ፣ ጥረቱ እንዲሳካ
ከቶ - የሚመካ!
በእግዚአብሔር ይመካ!!!

ሰኔ - 1999 ዓ.ም
ደበረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

የዘመን ሞገሶች

በተሰጥዖ! ለብዙሃን ተፈጥረህ
ለአዕላፍ! ፍቅር - ደስታ በመኖርህ፣
እነሆ ... ከነፀብራቅ መሀል ፈክተህ!
እንደአጥቢያ ኮከብ የደመቅህ!!
እፁብ ድንቅ! የጥበብ - ውበት ልሣን
ጥዑም! የሕይወት - ለዛ ድርሳን
እንደቅመማት - የረቀቅህ!!
ከችሎታም በላይ! የላቅህ፡፡
«ታዲያስ ጃል! ...
በማን ዘመን ነው የኖርክ!?» በሚል፣
ቢጠይቁ - ሙታን፣ ወይንም «ሕያዋን»
አ! ... እንዴት ማራኪና፣ አስደሳች ነፍስን!
አኩሪ ነው ምላሹ! የሚያስተማምን፡፡
በዘመን ሞገሶች! ... በእነጥላሁን!!

ሚያዝያ - 2001 ዓ.ም
አዲስ አበባ

መታሰቢያነቱ፡- እንደዕንቁ ፈርጥ እጅግ ብርቅዬና
ተወዳጅ ለሆነው ከቶም ወደር
ለማይገኝለት የሙዚቃ ሰው -
ጥላሁን ገሠሠ፡፡

ወዳጄን አጣኋት!

በየደረስኩበት፣ የእጄን የሚያሳጣኝ!
ሰው ማመን ምሴ ነው! እኔማ ምን ገደኝ?
ከዕለታት አንድ ቀን፣ ደሞ እንደልማዴ
ተግባባሁ ከአንድዋ ጋር፣ ዘለቃ ገባች ሆዴ::
ዳግመኛ ፈታ አለ፣ ልቤ ተላላው
አሣሩን እያየ! እማይማረው::
እናም ውሎ አድሮ፣ ቀን አልፎ ሲመጣ
ከነፈ ፍቅራችን! ማረፊያ እስከሚያጣ::
እጅና ጓንት ሁነን፣ ስንኖር ለዓመታት
ተላመደች ቤቴን፣ ከቶም ባሌ ዐወቃት!
እህል ውሃ አለቀ! ተበጠሰች ማተብ!
እኔንም እንዳሻኝ ከእርሷው ጋር ይጣገብ::
ሁሉም ይቅር ሌላው፣ በአፍንጫዬ ይውጣ!
ግን ገሃነም ይግባ! በክብሬ የመጣ::

የካቲት - 2002 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

ጊዜ

የጊዜ እሽቅድድም፣ ድሪያ ተካቶበት
ትናንት ሆነ ዛሬ! ቅዕበት ተመላበት
እርጋታ እንደሁ የለ - ሁካታ እጐላበት።
የታገሰ ቀና፣ በማስተዋል ሰክኖ
ፍሬ - ዐልባ ተዛባ፣ ፅናት ባጣ ባዝኖ።
የጊዜ መዘውር፣ በቀመር ሲለካ
ድሮ ለዘንድሮ፣ ዕለት - ነግ ሲተካ፤
ሕይወት ሳይጠገብ - አንዳች ሳያረካ!
ወትሮ ዘለዓለም'ን፣ በከንቱ እያስመኘ!!
መሰንበት ከርሞ ሰው፣ ዘመናት ይዘልቃል
የነበረ ኹነት - በሽረት ይታገማል።
አይ! .... ጊዜ?
ቅብጥ-ብጥ አባዜ!
ፍርጃ - ለባለጊዜ! ... አጥቢያው ለደረሰ
ሕግጋት ታድሞ፣ ክፋትን በታዘዘ።
በገነነ ዝና፣ ዓውድ እየናወዘ
ሲደጋግዘ - ቀኑ! ቆይታን ተከዘ።
እልፊያ ይቅዘፍ ባሕር (ጎዋ) - እየተንሳፈፈ
መንፈት ከእምባ አይቀርም - ምኑን ተተረፈ?!

ሚያዚያ - 1979 ዓ.ም.
ሐረር (መምህራን ማሠልጠኛ ተቋም)

ሰው

«እንደዓመል - እንዳመሉ
ካፈጣጠር ይሰያል» ይላሉ።
የባሕርያት አባት
ሊቀ - ሊቃውንት፣
ሰለ ሰው
ሥነ - ልቡናው
እንደየሰብ - አግባቡ
በጥልቅ፣ በስፋት ሲጠበቡ።
ቃዲያን . . . እነሆ ሰው!
ዙሮ ዙሮ ዙሮ - ያው፤
ፍላጐቱ! . . .
ክልስ - ብርዝ
አሁንም አሁንም ዕዝ!
ለራስ በራስ
እስከመቼም ግብዝ!!
ፊቱ . . .
የየስሜቱ . . . ልውጥ መቅድም
የውስጥ ፈውስ፣ የውስጥ ሕመም።
በአብዛኛ . . . ዓመለኛ
ያውም - ግለኛ!
ይግረም ሲል ደሞ ለክፋቱ!
ከሁሉ ሁሉ አድራጐቱ
ብርቱ ጉልበቱ፣ ብልጣ - ብልጥነቱ!
የሰው ነገር - መዘመኑ!
እርሱውን እንኳ እራሱኑ
አስታዋሽ ያለመሆኑ።
ኧረ - ምኑ?
ኧረ - ስንቱ?!
እንዲያው - ሰው! በሰውነቱ
ሌላውን ሁኖ - አለማየቱ!!

ኅዳር - 1984 ዓ.ም.
ሀሰበ - ተፈሪ (ጭሮ)

ጀበና ግዘፈቱ!

ጀበናው - ትልቅ ጀበና!
ፈሳሽ የተከለሰ - ውስጡን ቡና፣
ፍሬው ሁላ
እያረረ የተቆላ!
ተወቅጦ - ደቆ
ከፍልቅልቁ ውሃ ተደበላልቆ፤
ኪያ . . . ግዙፍ ጀበና!
ካናቱ - ትንሹ፣ ሆዱ - ሰፊው ሸክላ
ፍም ግማድ ጥዶቱን!
ውዜት -'ጭምሬቱን የፈላ።
ተዋውጦ ቅልምቱን፣ ከፅልመተ - ጥላ
ዱቂት ከፍሰት - እንፋሎትነት የተብላላ!
የምድጃው ቆሌ፤ ትልቁ ጀበና
ፈሳሽ የተከለሰ - ውስጡን ቡና፤
ፍሬው ሁላ
እያረረ የተቆላ!
ቁሌቱ የደበነ
ውቅጫው የቦነነ!
ፍላቱ ... እያለፈ - እያረፈ
በጭውውቱ ... እያስማማ - እያወራረፈ
ጋል በረደ. - የተንተፈተፈ!
እየተንተከተከ - የተንፈቀፈቀ
እየተንፈቀፈቀ - የተንደቀደቀ::

እየተንሰረሰረ - የሰከነ
እየሰከነ - የተንሰረሰረ!
ኃያሉ ጀበና እንደተከደነ
ግዝፈተ - አድባራቱን የተካነ፤
ከተመ!
አገር፣ ምድር ሥፍሩን ሆነ!
ከመከተሚያው ኋላ
ፍፃሜ ቅሪቱ - ያው ዝቃጭ አተላ።

ሚያዚያ - 1984 ዓ.ም.
መኢሶ - በምሽት ባቡር ጉዞ መስመር ላይ.

* ተስፋ ለራቃት ምድር
- ወዳጄ ሽመልስ ሹምዬ አድናቆትህና አገዛህ መቼም አይረሳኝ።

ሞት - አይወደድም፣ አይፈራም!

ሰውን ያህል ክቡር! አምሣያውን ፍጥረት?
ያውም ቅን አሳቢ! ተጠባቢን መትዳት
በሰበብ አስባቡ - ማሰር ማንገላታት
በደባ ማስቅየት - ዓይን ዓይኑን ማጥፋት!
በግፍ! መግደል - መፍጀት!?
ፍርሃት ጭካኔ እንጂ! ወንጀል ጀብደኝነት
ድንቁርና! ሽፍጥ እንጂ! እብሪት ፍፁም እብደት!
ጉብዝና እኮ አይሆንም - አይደለም ጀግንነት።
እኩይ! ምግባር እንጂ - ግዙፍ አሣር ኃጢያት!
እርጉም ውጉዝ ሥራ! የእርኩሰት ድርጊት።
ግና . . . ገድሎ ከሚያለቅሰው?
ሞቶ ለሚያኖረው!
ለጉብዝ! ሰውማ
ለጀግኖች - ጀግናማ!
ለመልካም ሠሪ! ግርማም
ለሩቅ ዓላሚው ዓይናም!
ለምሁር! ሰውማ
ለሊቆች - ሊቅማ!
ለመልካም ጠቢብ! ልባም
ለሩቅ አሳቢው ሕልማም!
ሞት - ከቶ አይወደድም
ሞት - ከቶም አይፈራም!!
እንዴት ቢባል ለምን?
የመለየት ቅጣት - መሪር ሕማማትን!
ሰብዓዊ ርኅራኄው - ስለሚያመዛዝን።
ምንኛ ቢገዝፉም! ላቅ ባለ ዝና!
ማለፍ እንደማይቀር! ጠንቅቆ ያውቃልና።

ጥር - 1989 ዓ.ም.
መልካ ሰዲ (መካከለኛው አዋሽ)

መታሰቢያነቱ፡- ለአሰፋ ማሩ በጊዜው እንዲሁም ለመሰሎቹ ሁሉ ይሁን።

እስተውለው ደረጃውን

ጠርዘ - ብዙ፣ ግርጅፍጅፉን
ዙሪያ ብረት፣ ቁልፍልፉን፤
እስተውለው! ደረጃውን
ያዲስ ሕንፃ፣ መውጣጫውን።
ጥምጥም ግድሚያ፣ ነው ወለሉ
ያዋክባል! ጠፍቶ ውሉ።
ካጥንት ወገን መቧደኑ
በምርጥ ዘር! መመደቡ
ቀርቷል ሲሰኝ መገደቡ፤
ደም ያጠራል! መናኸሪያው
ያዙሪት በር - መቋደሻው!
ማጥሊያው ወንፊት ማርከፍከፊያው።
አንተው ታዲያ ኸንጉርጉሩ
ያልም ፈርሀ - ድንግርግሩ!
ትምህርት አርገው ከማለፊያ
ቅስም አይጋርድህ - መፋለሺያ!!
የድል ፋና - ምንም ቢያይል! ቢያዳግትም
ደፍረህ ቃጣው! አይርቅህም።
ግን አጥቢያውን ከጉዳናው
ምስሉን መርምር - አገላብጠው!
አታመንታ! ፈጥነህ ለየው።
ያዲስ ሕንፃ ጅምርህ
እንዲሰምር ውጤትህ
ኀብር ይሁን ዕቅድህ!!

የካቲት - .1979 ዓ.ም.
ሐረር (መምህራን ማሠልጠኛ ተቋም)

*በወቅቱ ይህችን አነስተኛ ግጥም በመውደድ ከልብ ስላበረታቱኝ፤ ለቋንቋ አስተማሪዬ ለመምህር ደሞዝ እድማሱ እና ያኔ እጩ መምህር ለነበረው ወዳጄ ለኃይሌ በርሄ ማስታወሻ (ገፀ-በረከት) ትሆን ዘንድ እመኛለሁ።

ለካንስ ይሞታል!?

አይሞትም መስሎኝ - ታላላቅ! ሰው
ስሙ ሲነሳ - እመካለሁ!
እመካለሁኝ! እኔን ሊያድነኝ
አያልፌ ሥራው! ተስፋ እየሆነኝ።
ለካስ ይሞታል!?
በአካል? ተሳስቼአለሁ
ከጠቢባን እምባ፤
ስንቱን ተነጥቄ - በፀፀት እያለሁ
ከበደ ሚካኤል፣ አሥራት ወልደየስን
አዲስ ዓለማየሁ - ፀጋዬ ሎሬትን!
ደሞ ተረድቼ - አቅሌን ስቼዋለሁ!!
ይኼ መሪር ኃዘን!?
እርቃን! ከሚያስቀረን፤
እኒያን ክፉ ዜናት!
የለፈፉ ቀናት
ሕልም ሁነው ባለፉ!?
ባባነኑ ምነው? እንደዘግናኝ ቅገርት!!
ከትውልዱ መሀል፤
ግና እንዲያው በምናልባት!
የዕጣ ፈንታ ነገር
ዕድል ብሎ ድንገት፤
ለጥበብ ትንሣኤ - ለሃገር ክብር ኩራት!
ንዑደ - ክዋኔ፣ መዋዕለ - ቅኔያት
ለአድባራቱ ዋቢ! ጉምቱ እስኪገኙለት።

ታህሣሥ - 1992 - 98 ዓ.ም.
መካከለኛ አዋሽ - ደብረዘይት።

ልብ እንጂ እሚፋለም!
(ገድለ - አርበኝነት)

በቅዠት እብሪት! ሃገር ለመንጠቅ
ነፃነት ነፍጉ - ግዞት ለማፅደቅ!
ባህል አውድሞ! መዝብሮ ሀብት
ደርሶ ሊያናጥጥ! ባልደከመበት።
ቀቢጡ ጠላት፣ ባህር ተሻግሮ
ድንበር በመጣስ፣ ግዛቷን ወርሮ፣
ኢትዮጵያን ያክል! . . . ልዒላዊት ምድር
ቅኝ ለማድረግ፣ ንቆ ሊዳፈር
በማይመጥነው - ትዕቢት ሲወጠር!
ከአድዋ ውርደት! ለመማር ያልበቃ
ሞሶሎኒ እሚሉ - የንኮች አለቃ፣
በፋሺዝም ጉራው - ከንቱ እየደነፋ!
ዘበናይ ተብዬ፣ ጦሩን ሲያንሰራፋ!!
ከዓለም ምርጥ ባለው፣ የእልቂት ግብዓቱ
በሰማይ በራሪ - የዓየር ቦምብ ጥቃቱ
እግድ መርዝ ቢጠቀም ኢ - ሰብዓዊነቱ!?
የታንኩ ትርምስ፣ የመድፉ ጋጋታ
የአውቶማቲክ ቃታው - መትረየስ እሩምታ!
ሃፍረት እንጂ ዳሩ - መች ሁነው አለኝታ?!
ድንቄም ስልጣኔ?! ድንቄም ኃያልነት
የጦሩ ገበሬ - ትንታግ አርበኝነት!
የሴት ጀግኖች መላ - ወኔ! አደነባብሮት
መድረሻ ያሳጣው! ትንግርታዊ ቅሌት!!
የፋሺዝም ውርዴ! ቡከን ዘረጥራጣ
በገዛ መሣሪያው - አይቀጡ ቢቀጣ!
እንኳን ቅኝ መግዛ? መሸሸጊያም አጣ።
አያርሜው ሶላቶ! ስንትያ ከሰረ?
ከትናንት ታሪኩ - እንዳች ያልተማረ።
በዓለም አቀፍ መድረክ - ክፉኛ እንዳፈረ!
ውርደት ተከናንቦ! እንገት ደፍቶ የቀረ።
በውል ሳይረዳው - የሃበሻን ማንነት!
ሊበቀል ይመስል? የሽንፈትን ምሬት
ዘመናዊ እያለ - ቢታጠቅ እስካንገት!?
ያው ስንቁ ናትና መቼም፣ ውድቀት ለእብሪት

ልማድ - ምሱ ሁና! የቁም ሞት እሬት
እያንገሸገሸው! . . . ዳግም ተጋታት።
ጥቃት ለመመከት - ከሃቅ ከምሬት!
እንደአራስ ነብር! ባትንኩኝ ባይነት
ለአንድነቱ ፀንቶ - በሙሉ ጀግንነት!!
ልብ እንጂ እሚፋለም! ዳሩ መች ሁነና ብረት?!

የካቲት - 2003 ዓ.ም.
ደብረ-ዘይት (ቢሾፍቱ)

መታሰቢያነቱ፡- በተለይ ላልተዘመረለት ገበሬው አርበኛ
* ለጀግናው አበራ ግዛው ይገዙ ይሁን።
- እንዲሁም የቅርብ ዘመዱ የሆነውን የጀግናው ኃይለማርያም ማሞ (አባ ጉፍንን) እና ሆታም ሆነ ዘር ሳይለይ በአጠቃላይ የጀግኖች አርበኞቻችንን ገድል በማሰብ ተፃፈ።
* አበራ ግዛው - በሐረርጌ ጠበራ አውራጃ ላይ የገበሬ ጦረ አደራጅቶ በመምራት ፋሽስት ጦራረን ቁም - ስቅሉን ያስቆጠረ ውድ ኢትዮጵያዊ ጀግና ነበር።

«ነፍሱን የወደደ?...»

ማስተዋል እስኪሳን፣ መስገብገብ ለምን ነው?
የኑሮ ጣዕምዋ - በልኩ ሲሆን ነው።
ሚሊዮናትን ለእልቂት ዳርገው!
ሚሊዮናት ቢከምሩ!
ሕይወት አያቀዕል - እ? ነፍስ አይዘራ ብሩ።
ወርቅ አልማዝ አካብተው፣ በዕንቁ ቢናጥጡ
ጌጣጌጥ ለብጠው - ምን ቢንቆጠቆጡ!
እንዳማረባቸው፤
መቃብር ሳይወርዱ - ሰማይ ቤት ሳይወጡ!
ይህችን ዓለም ትተው፣ ለአንዴና ለሁሌም
ስንብት ሲያደርጉ - እስከወዲያኛው ዓለም
አዲዮስ ግልግል! ጨርቁን ማኄን የለም።
.... የግመልንና የመርፌን ቀዳዳ
ምሣሌአዊ ትግሣፅ፣ አጥቶበት ፋይዳ፤
ለምድራዊው ተድላ - እጅግ በጣም ጓጉቶ!
በገፍ እሚያጋብስ! ... እ?
ገንዘብ ያመለከ - ፈጣሪውን ከድቶ፤
የመዳን ምስጢርዋ፤ እምነት ተጓድላበት!
ከንቱ ልክበር ያለ! ማለፉን እረስቶት
ታካች ባላደራው፣ ሕያው ቃል ዘንግቷል!
ነፍሱን የወደደ - ይልቅስ ያጣታል።
«ነፍሱን የወደደ፣ ነፍሱን ያጠፋታል።»

1998 ዓ.ም.
ደብረዘይት (ቢሾፍቱ)

* ለሁመድ ኢብራሂምና ጓደኞቹ
በጣሙን ስለረከቡት - ማስታወሻ ይሁናቸው።

እዘኘርባት ነፍሴን!

ለማን እንደተፈጠርኩኝ እኔ?
ኧረ .... ለማን እንደተፈጠርሽ አንቺ!?
ቀድሞ ባወቅሁት በማን ዕድሌ
ከቶ ባወቅሽው - እስኪ ገምቺ?!
እንዲያ! በስስት ከሚያዩኝ ዓይኖችሽ ብርሃን
በስስት ከሚያዩሽ ዓይኖቼ ወጋገን
ጨረር ሠርፆ በየፊና
በፍላጐት እቶን ሲያጋግመን!
እንደበራሪ ከዋክብት
ሲያላትመን በስበት ኃይል!
እንደ መለኮት መናፍስት
ከርቅ ሲያዋህደን ባምሣል
ድንገት ልቤ ሲቀልጥልሽ
በምኞት ንዳድ ሲጠፍ - ሲቃጠል!
ደካማ ዐቅሜ ቢያመልክብሽ
የጣዖት ልዕልትን ያክል!
እግዚኦ! .... አይጣል!!
እኔማ ... የሕይወት ጥማት ፀንቶብኝ!
ደሞ! ፍቅር አዚሙን ቢጥልብኝ
ገና በሲጋው ነበር የባከንኩኝ።
በልጅነት ዓይኤ አይቼ
በልጅነት ልቤ ከጅዬሽ፤
በልጅነት ቀልቤ ወድጄ
በልጅነት ሕልሜ .... አሰብኩሽ!!
አድምጪኝ አካሌ፤
የፍቅር - ዝማሬ!
ቢሆንልኝ ዜማ - ቢዋጣልኝ ቅኔ!
እኔ ልሁን ያንቺ፤ አንቺም ሁነሽ ለኔ
እዘኘርባት ነፍሴን .... እስከዘለዓለሜ!!

1987 - 1998 ዓ.ም.
መልካ ሰዲ - ደብረዘይት

* በተለይ - ለመርሃዊት።

ግራ ወዳጅነት - ግራ ደመኝነት!

አንቺና አፍቃሪሽ! መንታ ገፅ አላችሁ
እስከወዲያኛችሁ - እሚያዋህዳችሁ!
በልዩ ቁርኝት፣ በተቃርኖ ልምዶች
የተጣመራችሁ! የቃል - ኪዳን ጥንዶች
ሌት ተቀን ወዳጆች፣ ሌት ተቀን ደመኞች::
ያንቺና ወዳጅሽ፣ ግራ ባህርያት
ፍቅራችሁ የጠና - እስከመጠፋፋት!
እንዲህ ነው መዋደድ! እንዲ እንጂ ነው ፍቅር!
ሳይለያይ አኑሮ፣ ሳይነጥል የሚቀብር::
አንቺና ምርኮኛሽ - የውላችሁ ፅናት!
መስተፋቅራችሁ፣ ኃይለ - ምሉዕ ምትሃት!!
ዕለት - ተለት! ካለመታከት
እዚም እዛም - መጓተት!
ዳበስ፣ ዳበስ - እሸት! ደሞ አየት፣
ሳብ - ሳም፣ ሳብ - ሳም
በውህድ ጠረን - ዐልቦ መጣጣም!
ለደስታ - ለኃዘን፣ ደግሞም ለትካዜ
ደራሽ መሣይ ሽሪክ - የሙጥኝ አባዜ!
በልዩ ቁርኝት፣ በተቃርኖ ልምዶች
የተሳሰራችሁ! የቃል - ኪዳን ጥንዶች
ሌት ተቀን ወዳጆች፣ ሌት ተቀን ደመኞች::
እንዲ እንጂ ነው ጥምረት! እንዲህ ነው መዋሃድ!
ሳይለያይ አኑሮ፣ ሳይነጥል የሚያነጉድ::
ግና ... የፍቅራችሁን ልክ! ከግምት አካተን
በንፅፅር መንገድ - ግራ ቀኙን አይተን፣
እውነታው ካግባባን፣ ሳይኖረን ቅያሜ
በቅን ልቡናችን፣ ብንሰጥ ድምዳሜ፣
እነሆ! አንቺና ወዳጅሽ - እስከፍፃሜያችሁ!
አለው ትርጓሜ - ግሩም ዝምድናችሁ::

ባንድ ወገንሽ የዋህ! ባንድ ወገንሽ እሣት!
አንዱ አንዱን ለማበነን፣ አንዱ አንዱን ለመፍጀት
እልህ ተያይዘው - እስከመጠፋፋት!
ካለመስተጓጐል ... እሚሳሳቡበት::
ካለመሰላቸት! ... እሚጓተቱበት
ግራ ወዳጅነት - ግራ ደመኝነት!
የልክፍት አዙሪት! ... እንቅቅልሽ ዑደት::
ከምርኮኛሽ ጋራ! «ከጀለስሽ» ጋራ!
አቦ ... እንዴት ነሽ ሲጋራ!?

ሰኔ 1999 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

አትጨነቅ! አስብ

ሃሳብ ወዘወዘህ?
አትጥላው - ደህና ነህ!
ወዲያ - ወዲህ እያለህ
እሚያብሰከስክህ!
ካደበትክበቱ! ነው ሊቀሰቅስህ።
ሃሳብ መልካም ነገር፤
ታጭቶ ለቁም ነገር
ከዋለ በተግባር!
ፍሬ አለው - ውሎ ሲያድር።
ብቻ ጭንቀት አይሁን
በእርባና - ቢስ ጉዳይ
መናወዝ - መብከንከን።
ጭንቀት - ምን አባቱ!?
ዕኩይ! ርኩስ ነገር
ቀፍድዶ በፍርሃት
በተጣባ ቁጥር!
አቅል የሚነሳ፤
ዐቅም የሚያሳጣ! ገላ እሚያሰለስል
ቅጥ - ዐልቦ የገዘፈ፣ ክፉ አውሬ ምስል!
በፀጉርህ ዘለላ ቅንጣት - ትጨምር ይመስል
አቦ ... አትጨነቅ! አስብ።
በረባ ባልረባው ... ሳትጦዝ! በሰበብ
በረጋ መንፈስህ፣ ብቻ በጥልቅ አስብ!!

ሚያዚያ - 2003 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

አታንጋጥ! ...

እንደማተኖቹ! አንተም ሁን ማተና
እኩል የፈጠረህ - የአዳም ዘር ነህና!
ኑሮን ለማሸነፍ፣ ችግርን ለማምለጥ
ጥረህ - ግረህ እደር! በየመስኩ - እሩጥ!
በተቀመጥክበት - ቆዝመህ! አታንጋጥ።
እሩጥ! ... አታንጋጥ - ሩጥ!
ከድህነት ወጥቶ - ሕይወት ለመለወጥ፤
የምን መልፈስፈስ? የምን መሽቆጥቆጥ!?
እልህ ተጋባ! ተጋፈጥ እንጂ!
ፍፁም እጅ አትስጥ! ጭራሽ ፊት አትስጥ።
የምን መሳቀቅ? የምን ተስፋ መቁረጥ!?
በፈሪሃ - እግዚአብሔር፣ ታንፀህ በፀሎት!
ታምነህ ዓምላክን! ለቅን ግልጋሎት፤
ሰብሰብ አርገህ አሳብክን - ባስተዋይ ትጋት
ዋጥ! አርገህ ትንፋሽክን - በቆራጥ ሃሞት!!
ባለህ በሌለህ ኃይል!
ደፋ ቀና በል!!
እሩጥ! በሙሉ ጉልበትህ - ብቻ በወኔ ሩጥ!
ከንቱ ተቆራምደህ! ቆዝመህ አታንጋጥ።
አበቃልኝ! አትበል፤ ደሞ ቀን አለና
የሕይወት አበባ - ሲፈካ እንደገና!
ከሰመመንህ፣ ካደፈጥክበት
እንደሁ ከባነንክ - ከጨከንክበት!
አትበራጠር! ... በእውነት!!
አሸናፊ ነህ! ድል ካንተው ጋር ናት።
በተጨበጥክበት ግና - ታክተህ ከማፍጠጥ!
አንዳች ሳትሰላች - በእልህ! ተሯሯጥ።
ፈተናን ተጋፍጠህ! ከማጥ ለመፈትለክ!?
ተሟሟት! እንጂ - ከቶ! አትንበርከክ።

እሩጥ! ... አታንጋጥ - ሩጥ!
እሰየው! የኛ ልጅ፤ ጀቢራው የዓለም ፈርጥ
እንዲህ ነው መቅደም! እንዲህ ነው መብለጥ!
ስመ - ጥር ጀግና! ከምርጦች በላይ ምርጥ!!

ሚያዚያ - 2003 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

መታሰቢያነቱ፡- በዘርፉ እጅጉን ለላቀ ታላላቅ ድሎች ፋና - ወጊ
ለሆነው ለጀግናው አበበ ቢቂላ ይሁን፡፡
እንዲሁም ድሉን በጀግንነት ላስቀጠሉት
አንጋፋና ወጣት ብርቅዬ አትሌቶቻችን
በሙሉ ስለአርዓያነታቸው ማስታወሻ፡፡

ሕልም አለኝ!

ርቆ መፈጠርን፣ ከሃገር ልማድ ባህል
አጉል ነገር! እያልኩ - ስተች ሳብጠለጥል፤
ለካስ ለበጐ ነው!
ሕልሜን በአንተ ላየው?
ከአያሌ ማይሎች - ድንገት ከተፍ ያልከው!
ገና በጨቅላ ዕድሜ - አራትም ሳይሞላህ
ኢትዮጵያን የማየት፣ ዕድሉ ቢገጥምህ፤
ምኑ ገብቶህ ይሆን? እንዲያ ተመስጠህ!
እንደዐዋቂ ሁሉ፣ ከልጅም ወግ አልፈህ
በንፁህ ልቡና፣ በንፁህ ፍቅርህ
በፈረንጅ አማርኛ - ጣፋጭ አንደበትህ!
ፀጋ - ተፈጥሮዋን፣ መውደድህ - ማድነቅህ!?
እናት ምድርህን፣ ትውልድ ሐረግህን
እንግዳ ተቀባይ - ትጉት ወገንህን፤
በማወቅህ ደስታ - በመረዳት ብቃት
በሚያስደምም ስሜት - የዜግነት ኩራት!
ያገር ውብነቷን! የዓየሯን መመቸት
በንፅፅር ዘዬ - አዋደህ! ስትገልፃት
ሁኖብኝ ዱብዳ! ሆኖብኝ ተዓምራት!
ከመገረም በላይ! ሕልሜን ባንተ አየሁት፡፡
የቃል - ኪዳን ምድር፣ በተስፋው ያሰባት
ኢትዮጵያ ናትና! የሰው ልጆች እናት
ትንቢቱ ሊፈፀም - ቃል የተገባላት!
ፈቃዱ ሲሞላ፣ በዓምላክ ስትባረክ
በአንተ አምሣል - በአንተ ልክ!
ሺህዎች ሲፈጠሩ! ከወገኖች አብራክ፡፡
በአዲስ ትውልድ እርካብ - ላዲስ ዘመን ብሥራት!
እግዜር በትንሣኤው - ሃገሬን ሲቃኛት
ሕልም አለኝ! ስለእውነት
በአምሣዮችህ እና በአንተ ውስጥ ያየሁት፡፡

እንደ መሀቡባ፣ እንደ እነ ፑሽኪን
እንደነ ኤዞፕ ሁሉ - ማንነት ተነጥቀን?
እንደማንቀር መና! እናንተን ተስፋ አርገን::

ሚያዝያ - 2003 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

ማስታወሻ ስጦታዬ:- ቶሮንቶ - ካናዳ እና በአሜሪካ ምድር ተወልዳችሁ
ለምትኖሩት እጅግ በጣም ብሩህ እና ተፈቃሪ
ተሰጥዖ ለተቸራችሁ
1. ለልጅ ዓማኑኤል ጌትነት (ዓማን)
2. ለሕፃን ቤተልሔም ምስክር (ቤቲ)
3. ለልጅ ጆሴፍ ዮሐንስ (ጆሲ)
እንዲሁም ለመሰሎቻችሁ ሁሉ ይሁንልኝ::

ያንዴ ፈረቃ

አሃዱ ብዬ ስገለጥ
ከእናቴ!
ከማኅፀን ቤቴ
ስወጣ፤
በእሪታ ጩኸቴ
በልቅሶ ምሬቴ!
ወደ ዓለም ስመጣ፤
ምናልባት!
ላንዴ ሕይወት ፈረቃ
ምልድ - ፍጥረቃ!
ሠረቃ! ... ሲቃ!
እርሷም - ምድሯ
የወግ ብራ!
ዝፍት አረዳ
ኪራዮ - ምንዳ!
ቀለመ - መዓት! እያሌ
ዝንጉርጉር ቡራቡሬ፤
ከቀዬዋ ዐቅም እንኳ ካፀዱ
ዑዳሉ
ነቁጥ ነጠብጣብ፣ ግተ - ሙሉ::
የደመቀባት ግልግሉ!
እኔም - እንግዳው

ለዚያችው!
ላፍታ ታህልዋ ቆይታዬ
ያውም ላንዴ፣ ብቸኛ ፈረቃዬ!
የንጓሁ በምኞት፣ ቀቢፀ - ተስፋዬ::
ደግሞ ያኛው!
ማለት ፈረቃው
ያው ያንዴው!
ቀድሞውኑ የታደመ
ቀና 'ይል ከዘመመ፤
ከጅምሩም ታምቆ የታሸ!
ኑሮ የለሸሸ፤

ይግረም ሲል፣ በእርሱው ብሶ
ተቻኮለ!
መሳልሶ! ... አይሆኑ እየነሆለለ።
እንድያ እንዲያ ባለ ጥድፊያ
ፈጣን ክርሞ፥ ፍፁም ክንፊያ፥
አጅሬ!
አይቀሬው ተካነፌ
በቅፅበቱ እየዳሰ መረሸ!
ላይን ያዘ መሻሽ
አንዴው - የታበየው!
ጭርሱን አይሆኑ የተበለሻሸ።

*   *   *

በይ ደህና ሁኚ ጀምበር!
ቸር ስንበች ጨረቃ!
ላንዴ ሕይወት ፈረቃ
ቀን አልቆ - ዘመን ሲያበቃ፥
እንግዲህ ዘራዳም፣ ምን ይሆን ብልሃቱ?
ለማይቀረው ዕዳ!
ለማለፊያ - ማረፊያው ስንብቱ!?

ጥቅምት - 1984 ዓ.ም.
ገለምሶ (ሐብሮ)

መታሰቢያነቱ፡- አጅግ ለማደንቅሽ ገጣሚ ፈርማዬ ዓለሙ ይሁንልኝ። «ይህንን እና ለራስ ነው ማልቀስ! የሚለውን ግጥምህን ደጋግሜ እያነበብኩ ሉቱን ሙሉ አስለቀስከኝ።» ባልሽኝ ስድስት ወራት ሳይሞላሽ ሳንገናኝ ማለፍሽ ለቀቀን ሁኖብኛልና - አንቺን ይዘክርልኝ።

ንጣት ሲኾርጉረጉር! ሲጠቆር

አይበጅ!
እርሱስ መች ይበጃል?
በተግሳፅ ቃል
<እንዲህ እነጂ!> ሲባል፥
ምን ያድርግ?
እርሱስ ምን ያድርግ ጃል!?
ዋ! ... ምን ያድርግ?
<በሕግ!> እያሉ በሕግ
ሕቅ!
<ዋ!> .... ሙሉ ሙሉ
ያቀረቡለትን ቢጋት ቢምግ፥
አይፈረድበትማ!
ስለ ሐቅ - አይፈረድበትም!
ዳሩ የሆነውንም ቢሆንም።
መቼስ እምቢ አይል ነገር
እምቢኝ! አይል
እ? አይሸፍት አያብል፥
አካኪ - ዘራፍ! ደርሶ ጥል
ቅጥ እማጣት አቅል።
አይጣል!
እንግዲያማ ምን ይበል?
ምንስ ይል?!
ያለውል! ...
እንዳረግ - እንዳረጉት ከመቀበል።
አሄሄ! ... ወረቀት
እንጃለት - ፈርዶበት!
ያ ... ንፁህ! ንፁህ
ባለዳዴው፣ ድኽ - ድኽ፥
ስስ፣ ፀአዳ፣ ነጩ!
ግልፅ፣ ግልፅ - ግላጩ
ግልብጥባጩ!
ባዶ፣ ባዶ - ባዶው
ነዶ፣ ነዶ - ነዶው!
ሉኽ ንጣት ወረቀቱ

ነፍሱ እንደሁ ጠፍቶም በቁመቱ!
በእንጭለት፣
እንጭጭነት፣ እንቢኤትነት - ዛፍነቱ!
አገልግሎት መጠለያ፣ ቅርስ - ሲሳይ፣ ጌጥነቱ፡፡
ዋ! ... መጥኔ!
እንዲያ በጭካኔ!
ሲጠቆር፣ ሲኾጉረጉር
ሲጫር ሲሞጫጨር!
ደም - እየቻለ በቻለው!
እንግዲህ እርሱስ፤
ከመያዝ ወዲያ፣ ምን ይሁነው?
የሰጡትን - እንዲያቀልመው፡፡
በውነቱ! ... ወረቀቱ
ታፍጐ - ተንፍጐም ከመቅረቱ
ኧረ .... ከምን ሳይ ሁኖ ያሆን ጥፋቱ!?
ዳገሚያ ... እንዲያ!
በዱልዱም ባሳቻም ጣት ዕጣ
አልባሌ ኾሰጣ!
ኧረ .... በስንቱ
ስይሆኑ መቀጣቱ?
ከንቱ ምታት መመታቱ
ባይሞቱስ ሞት መሞተቱ!?

ጥር - 1984 ዓ.ም.
አሰበ - ተፈሪ (ጭሮ)

መታሰቢያነቱ፡- ለኢትዮጵያ ተማሪዎች እና ምሁራን ንቅናቄዎች ይሁን፡፡

የቁራ ጩኸት!

«እባክህን ጌታው! የእግዜር ታናሽ ወንድም
የዛሬን ማርልኝ - ሁለተኛ አልወልድም!... »
ድፍን ልብ አይራራ፣ ወገኖች ተጉዱ
ደም እንደተጠማ! እየተራረዱ፡፡
እንደጭዳ ግብር፣ ትውልድ እያለቀ!
እናት በምሀላ! ማኅፀኗ ደረቀ፡፡
ዋ! . . . .
ይድረስ ለክብርት እህቴ!
ይድረስ ለክቡር ወንድሜ!
ገና በለጋ ዕድሜ፤
ሳይደርስ ዓለማችሁ - ሳይሞላ ፅዋችሁ!
በጅምላ ጭፍጨፋ! በግፍ ላለቃችሁ፡፡
ኧረ - ምን ነበረ? ሕልም ራዕያችሁ!
ሳትሳሱ! ያስከፈለ - እንደጨከናችሁ
ያንዱዋን ፈረቃ! ውዷን ሕይወታችሁ!?

* * *

በየአደባባዩ! በየጉዳናው ላይ
በጠራራ ፀሐይ
እንደ አራዊት ሲሳይ
ስትውሉ - ለግዳይ!
ንፁህ ደምህ! ሲፈስ
ሲረጭ - ንፁህ ደምሽ!
የወገን ያለህ! ... ባይ
ካገር ጠፍቶ ደራሽ!!
እግዚኦ! ... ዋ'ኔ!ዋ'ኔ!መጥኔ!
እንዲያ በጭካኔ!
ኡሉሄ! . . . . . ኡሉሄ
እህቴ - ወንድሜ፤
እንዴት ነበር ያኔ!?
ምን ነበር ሕመምሽ?

ምን ነበር ስሜትህ?
ሲራኮቱ! በመከራህ
ሲጨክኑ! በስቃይህ፤
ስትፈርጅባት! በቀንዲልሽ
ስትፈርድባት! በፀሐይህ!?
ያንት ያለህ!! ቷ

* * *

አቅጣጫው ከማይለይ
ከምድረ - በዳው ላይ
በበረሃ - ስደት!
ድካምና እንክርት፤
ተሟጦ! አቅማችሁ
ተሰብሮ - ቅስማችሁ!
ስትሆኑ ለአውሬ ራት
ለነፈዝ ጨዋታ! ለሽፍታ ፍላጐት::
አቤት! . . .
ኧረ - ለምን ነበር ትግልሽ?
ለምን ነበር ትግልህ?
ለማን ነበር ሞትሽ!?
ለማን ነበር ሞትህ?
አበሣ ስቃይሽ!
እንግልት እሣርህ!?
መስዋዕትነትሽ! መስዋዕትነትህ!
ድርብ ኃዘን! ሁኖን
የእግር እሣት! ሁኖን
ምንኛ ቢጠብሰን!?
ምን ቢያንገበግበን!!
መቼስ፤
ቀሪን ለመታዘብ - ዕድል ስለሰጠን!
በትግላችሁ! . . . «ትግል» እያየን
በሞታችሁ! . . . ሞትን! እያየን
እኛስ ይኼው - አለን! . . . አለን
ድንገት ቢሆንልን! መኖርን ፈልገን::

አ! ... ለጉድ - የፈጠረን !!!
ለእርግማን! ያቆየን
ለእሣር! ያስቀመጠን::
(ለዕዳ የጐለተን::)

መስከረም - 2001 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

መታሰቢያነቱ፡- ለዚያ ትውልድ ይሁን::

« የውጭ አልጋ . . . »

ከኤደን ጣራ፣ ከገነት እምብርት
ፈልቀህ - መንጭተህ፣ ከዘመን በፊት!
ከፑንት እስከ ኑቢያ - ምሥር
የጥንተ - ሥልጣኔው አድባር!
በንዳድ በረሃ፣ ጭንጫ መሬት ስታረሰርስ
በቀትር ወበቅ፣ የስፊኒክስን አንጀት ስታርስ!
በአስዋን ጠለልህ፣ ሁነህ የአሌክሳንደሪያ ሞገስ
ለብርቅዬ ፒራሚዶቹ ድንቅ ውበት! ስትለግስ
የአያሌ ትውልዶች ሕይወት! ስታቀፅል - ስታድስ፡፡
«ኢጂኘት - የዓባይ ስጦታ! » እስክታሰኝ
በታላላቅ አድናቆታት ስትናኝ!
ከተትረፈረፈው! ፀጋ በረከትህ
አንዳች ሳትፈይድ! ለወላድ መካን ምድርህ፣
የወንዜ ልጅነትን፣ ኀብረ - ነገር ንቀህ
ከዘመን ዘመን ስትጐርፍ፣ በቁጣህ ገንፍለህ!
ከሸለቆህ አብራክ፣
እንደፈጠረህ! የፈጠራቸውን ነፍስያት - በልክ!
የበይ ተመልካች - ተመፅዋች! እያደረክ
ምነው ጊዮን? ምነው ዓባይ?!
ከሁሉ በታች ያሳነስክ?!

* * *

ቢሄዱ ከማይጨርሱት! ምቹ መስኮች መሀል
ካላጣሽው ሁዳድ - ካልጠፋ ጠለል
ወደህ - በገባሽው ገደል!!
የጠቀምክ ይመስል - የበጀህ ይመስል?
ዓባይ ማደሪያ አጣህ እስክትባል!
ስታፈዘን በተረትህ
ስታስጨፍር በዘፈንህ፣
ስንቱን ትውልድ አቂለኸል?!
ስንቱን ዘመን? አማለህ አልፈኸል፡፡
ወየው! ዛሬስ - ጉድህ ፈልቷል!
እንግዲህ ዓባይ . . . . ዕዳህን ቻል፡፡

* * *

የውጭ አልጋ!
የቤት ውስጥ ቀጋ! እንዲባል፣
እልፍ አዕላፍ ዘመናት!
እየጐረፍክ - ስታማልል
እየዘፈፍክ - ስትመዘብር!
በንፍገት - በበደል ኑረኸል፡፡
ከዘ - ፍጥረት እስከ ህልፈት
ደሞ ስንቱ ይታገስኸል?!
ይኼው ዛሬ! . . . ጊዜው ረፍዶ ለቁጭት!
ባለፍክ - ባገደምክበት! በየደረስክበት
ጠያቂህ እንደአሸን ፈልቷል!
ሀገር ሊሞግትህ! ሊፋረድህ ዝቷል!!
ትዕግስቱን ብታሟጥጠው
እልሁን ብታስጨርሰው!
የመጣው ይምጣ እንጂ! ወገን ቆርጦ ተነስቷል!!
ለዘመናት ብክነት! ተጠየቅ ብሎኸል፡፡
እንጃልህ - ዘንድሮስ! ጊዮን ጉድህ ፈልቷል!
ሳያጡ ለማጣት - ተወቃሽ ሁነኸል፡፡
ለንፍገትህ - ንፍገት፣ ለበደልህ - በደል!
እንግዲህ ዓባይ - ዕዳህን ቻል፡፡
በል ዓባዬ . . . . . ዕዳህን ቻል!!

ነሐሴ - 2003 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

ገራገሩ

ገራገሩ - የዋሁ ፍጡር እንስሳው!
ዕጣ ፈንታህ! ጥሁመውን ከሬት
ብሩሁን ከከል - ሲያዋውሰው!
ከቶም ቢሆን! አዳርህን አትጠርሰው
መቼም ቢሆን፣ ኑሮህን አትመስለው።
አንተው ታዲያ
መሆንህ ላይቀር መሳለቂያ!
እጋሰስ -- ጌኛ! ይሉሃል -- በውለታህ
እንዳመጣብህ - ሁሉን በቻልህ!
ለግምት ለሚዛን ባላቅማማህ
ባቻ ሎሌነትህ! በታመንህ።
ጉዳናህ!
የሸክምህ ዝልቀት፣
ለጌቶችህ? ውብ ጉልላት
ፍፁም ድምቀት!
ላንተ፣ መናፈቅ፣ መዋትት
ከንቱነት!
ፈጣሪን ማማረር -- መዘንጋት።

*   *   *

ፈረቃህ፣
የሕይወት መዘውርህ!
ሲምዘገዘግ! ሲቀርብ ተእድሶው
ውጥንቅጥ - ድብልቅልቅ ስሜት ከሚያምሰው!
ከዚያ - እፎየው! ልትል ከንጓኽው ከመባቻው
ወይ ተንሰራርተህ - ልትቀማምስ፣
ልትወዛዛ ከከጀልከው!
ደግሞ! ጊዜ ሳይሸሽ፣ ሳይከባብድ ዕልመቱ፣
ቀን ሳይነጉድ! ሳያመዝን ምፀቱ፣
አቅምህ ሳይሟጠጥ ! ሳይከዳዳህ ጉልበቱ፣
ዳሩ ላያስችል አይሰጥምና
እንዲያው - ከትዕግስቱ!

ቢያድልህ ለነገው! ተስፋ ቢገኝ ለጧቱ።
ልታርፍ . . . እኮ ልታርፍ!?
ስታነፈንፍ!
ከየስፍራህ ምዕራፍ ደጃፍ፣
ወይንም ሌላም ሌላ -- ከዚያ
የትየለሌው ጫንቃ ጭነትህ ማራገፊያ!
ጉብድዶህ፣ ጉብጠህ!
ተደፍተህ - ደርሰህ
ሲልወሰወስ! አካላትህ
ሲንሰፈሰፍ - እንዲያ!
መትሮም ቢሆን - መቼም ታዲያ
አይጠፋልህ መሸንገያ!
ለነገሩ እንደነገሩ ማባበያ
ከርሞ - ከርሞ ድርቆሽያ
ደም ተፍቶ! ደም ማባያ።

*   *   *

ከዚያስ? . . . ከዚያማ፣
እንዴም ዝለት!
እንዴም ግለት! ፈንጠዝያ!
ፈንጠዝያ እማ!
ቢያንስ እንኳ፣
ያን በድን ጫና ሸክምክን
እናም ግዞት ስሪት - ምሪት ነጂህን
ጭራሹን ሳትለየው! ጉዳና መንገድክን፣
እንዲያው ብቻ መጣደፍ - መክለፍ!
ከዕናፍ -- አዕናፍ
ከጥቢያ -- አጥቢያ!
በእርግጥም ጉዞ፣ እውነትም ግልቢያ!
. . . . ትቢያ ማብቂያ!!

*   *   *

ገራገሩ - የዋሁ ፍጡር እንስሳው!
ዕጣ ፈንታህ ብሩሁን ከክል
ጥሁሙን ከሬት - ሲያላውሰው!
ከቶም ቢሆን፣ አዳርህን አትወርሰው
መቼም ቢሆን፣ ኑሮህን አትመስለው።
አይ . . . መጋኛ! አንተው ታዲያ
መሆንህ ላይቀር መዝለቂያ!
አጋሰስ -- ጌኛ! ይሉሃል -- ለውለታህ
እንደፈረደብህ - ስንቱን በቻልህ!
ለግምት ለሚዛን ባላቅማማህ
ባቻ ሎሌነትህ! በታመንህ።
እንግዲያማ - ምን ይሉህ?!
እውነትም «አጋሰስ!»
አትመርጥ -- ለመቅመስ
አትቆጠብ -- ለማድረስ!
በድፍኑ -- ማግበስበስ
በጭፍኑ -- መገስገስ! . . .
እኮ! - እምን ድረስ?!
መቼ - የት ድረስ?!

ሐምሌ - 1981 ዓ.ም.
ሐረር

* የግንቦት 8-1981 ዓ.ም. መፈንቅለ - መንግሥት ሙከራን ተከትሎ፤ በምክንያት - ማውሳት ተፃፈ።

መታሰቢያነቱ፡- በጣም ለምወደው አብሮ አደግ ጓደኛዬ ሰሙኤ በፍቃዱ ይሁንልኝ።
በወቅቱ እጅጉን ይደሰትበት ነበርና።

የውድቅት አናብስት!

አሁን ነው ሰዓቱ! አንድ ከምሽቱ
ጠልቃ ጀምበሪቱ - ፈልተው ከዋክብቱ!
ተጋጊጠው ደምቀው! ውብ ቆነጃጂቱ
እንደባሕር ዕንቁ! . . . እማፈክቡቱ፣
ደረሰ ጊዜያቱ!
ምስቲያብ ደገዘ፣ ላይን ያዘ ፅልመቱ
ደሞ እንግዲህ መሸ . . . እንጃለት ሌሊቱ!?
መክረብ ተሸኝቶ፣ ሊተካ በውድቅት
ጨላለመ ሰማዩ፣ ከተፍ! አለ ምሽት።
እንደፈረደባት - ደሞ እንዳመጣባት!
እየተንፏቀቀ . . . ሌቱ እስኪነጋላት!
ሸገር ልትታመስ! ባሬቱም ማሰዘናት።

*   *   *

አቃቂ ቃሊቲ - ንፋስ ስልክ፣ ልደታ
የካ ቂርቆስ - ቦሌ፣
ኮልፌ ቀራኒዮ፣ አዲስ ከተማና
አራዳ - ጉለሌ
በቸርችል ስገዛር፣ ፍልውሃ - ሸበሌ፣
ጉብል በየፈርጁ - ሺጋ እንደአሸን ፈልቶ!
ጉዳናው ሲጨነቅ! ትርምስምሱ ወጥቶ
መተነፋፈሻው! ስንዝር ጋቱ ጠፍቶ
መግቢያው ሲርቅበት፣
ባተሌው ሲጉላላ! ሩጫው ተጉዋቶ።
ይኼው ደሞ መሸ! ላይን ያዘ ፅልመቱ
ተዳፈኑ አዕናፋት! . . . እንጃለት ሌሊቱ!?

*   *   *

ቅይጥ - ጉራማይሌ! መልክ - አሰባበሱ
በኅብረ - ቀለማት፣ ሽልምልም ሞገሱ!
ልቡና ሲደመም! ዓይን በቅገርት ሲዋጥ
እማይተናነስ ውበትን በማድነቅ!
ከተናም በመምረጥ

እምቅ እርጉ ጉርሶ! በምናብ ለማረግ::
በስሜት ማዕበል - በፍላጐት መናጥ!
በነበልባል ስርየት! ክጀላ መፋጠጥ
እየተጐማገፎ! . . . . ዙሪያ ለማንጋጠጥ፤
አሁን ነው ጊዜያቱ!
ሲደራ ምሽቱ - ሲገሞራ እምሮቱ!
ኢፋ ሁኗል ወቅቱ! ታውጇል በቅጡ
ለዘወትር ክስተት . . . . ድሪያ መራወጡ!!
ወዮለት - ሌሊቱ!?

* * *

የየምሽት ቤቱ፣ ላንቃ ተበርግዶ
በደብዛዛ ሻማ፣ ሞቃት መስተንግዶ!
በሚገፋተረው! ወላፈን በራፉ
እያጨናነቀ! በሽሚያ እስኪጐርፉ
እድምተኛን ሲያጭቅ - ካፍ እስከገደፉ!
ቅም! በማያሰኝ - ዳጐስ ያለ ዋጋ!
የመብል - መጠጡ፣ ገበታ ሲንጋጋ፤
እንደየስሜቱ ሁኖ ተለዋጭ
ምግቡ ሲግተለተል፣ ቡትሌው ሲያፏጭ
ሲሰናሰል ጉርሻው፣ መለኪያው ሲጋጭ!
ለስለስ ባለ ዜማ ሐሴት በሚባጅ
ቆንጆው ሲርመሰመስ፣ ከውስጥም ከደጅ
እያንከራተተ! . . . . እንደዓይን አዋጅ፤
አሳውሮ ለሴስ፣ ባምሮት ሊያስጐመጅ!
ሃሞት ሲፈታተን - ወኔ ሲያደራጅ!
ለሚሆነው ሁሉ - አባ! ማን ሊሆን ፈራጅ!?
ወቸው - ጉድ! እያሉ፣ ይታዘቧል እንጅ::

* * *

በየክብባቱ፤ እንደየወገኑ - ምድባት ተክኖ
በኩራት ሲታደም! ውስኪው ተሸለምልሞ
ሻምፓኝ መራጨቱም! ተራው ነገር ሆኖ፤
ለዓየር ሲሳይ ሲውል፣ እንደጉም ጢስ በኖ!
በሚግፈጠፈጠው! ሽቱና ትምባሆ፣

ቅይጥ - ጠረን ገኖ!
ለሰስ ያለው ዜማ፣ ተቀይሮ ስልቱ
ሙዚቃው ሲቅራራ፣ ሲባርቅ በብርቱ!
ጣራ እስኪሰነጥቅ - ነጐድጓድ ጩኸቱ!!
ዳንኪራው ሲጋሽብ! በየዘር ዓይነቱ
እሸሼ ገዳሜው! ሬጌና ራፑ - ማሪንጌ ትዊስቱ!
እስክስታ ጭፈራው - ባህላዊ ምቱ
ከበሮ ድለቃው! እልልታ - ፉጨቱ::

* * *

ቡርቂያ - ፈንጠዝያው፣ ውስኪ መራጨቱ
ወጣ እያሉ «ሺሻ - ጋንጃ» መወጋቱ::
ለድሪያ አሰይጥነው! ውድቅት መናፍስቱ
የልቅ ወሲብ - ፍትወት፣ ሲገፈፍ ሃፍረቱ
አመንዝራው ክኒን! ፈሳሽ - ቅብአት
ከአልኮል ተከላልሶ - «ለመነቃቃት!»
ሴሰኝነት ሲግም! ሲጋጋል ውጥረቱ
ጅብረራ - ጅረራው! ... ጋጠወጥነቱ!!
«ለመልካም መኝታው» አላደርስ ማለቱ?
እንደእንስሳት ስሪያ!? ሥፍራ እንደማይመርጠው
ሁሉን በየአቅጣጫው እያቀናዘረው!
በየጠረጴዛ - በየመቀመጫው
በየኮሪደሩ - በየመፀዳጃው፣
በየመንገዱ ዳር!? በየጥጋጥጉ
በየመኪናው ውስጥ - ደርቶ መላላጉ!
የገሃድ ጥድፊያ ሴስ «ስልባኔ» ወጉ!?
ደሞ «ዶግ - ስታይል?» ተራው ደርሶ ጥጉ
በጋርዮሽ ወሲብ - ለመተጋተጉ!
እንደአለሌ አጋሰስ - በሽሚያ ሲንጋጉ!?
ሁለት ሦስት አራቱ! እየተናነቁ - እየተፋረቁ
ጥንድ እንደቸገረው? የወል መዋደቁ::
እንደከንፈር ወዳጅ - ልክ እንደውሽማ እየተሰረቁ
የመወሳለቱ! «የመሸዋወዱ» እዚያው መናጠቁ::

* * *

እንደነገሞራ! የትውልድ መርገምት
በታወከ መንፈስ! አፈንጋጭ ባህርያት
በደመ - ነፍስ ደዌ፣ ግብረ - ሰዶማት
እየተራከሰ! . . . በፀያፍ ድርጊት!!
ሲገለጥ ዘመኑ - ውርጅብኝ መዓቱ!
ወቅቱን ተመስሎ፤ የጥፋት መቅሰፍቱ።
እንዲያ! . . .
በታጉለ ስሜት! ቅብዝብዝ ጥማት
እርካታ - ቢስ ጠኔ! አዙሪት - ልክፍት
እያነሆለለ! . . . በፀፀት - ቅዠት!
ፍፃሜው ሳያምር - ማስተዋል ነስቶት
በቂቤፀ - ተስፋ! . . . የታጀለ ኃጢያት!!
ጭምልቅልቁ ወጥቶ! ተባዕት - እንስቱ
እዬዬው ሲዳላ! . . . ቅጥ ባጣ ጡዘቱ!!
የጨረባ ተዝካር - ቆሌዋን ገፏት
ስትርድ ምድሪቱ! ኢማን ሲርቃት።
ሌት ለአራዊት፣ ቀን ለሠራዊቱ
የነበር ብሂሉ - ምሣሌ ተረቱ፤
በዛር ተተክቶ! ትርጉም ተነፍጉት
የኀርብ ሣቅ ሲናፈቅ! የውሾች ጩኸት፤
ኩኩሉሉ ነጋ፣ የዶሮን ፉሽከት
ዘመን አመጣሹ - ቆርቆሮ ውጦት!
አጀብ! እያሰኘ . . . . ይመርሻል ሌት።

* * *

የሰው ዓይነት - ብዛት በየመሸታው
ሰርክ ሳያሰልስ፣ እጅ ሳያጥረው!
ሲራኮት! ማደሩን - ላስተዋለ ሰው፤
የጠፋ እስኪመስለው - ድህነት ካገሩ!
መገረሙ አይቀርም! ማመን መቸገሩ።
ግና - የየዕለቱን ትዕይንት፤ ቃኝቶት በየተራ
ማነፃፀር ሲችል - ከእውነታው ጋራ
እማኝነት አለው፣ እንዲሆን መስካሪ!
ፍትሕ ለጐደለው! የልዩነት ሥራ።
ሸገር - አዱገነት፣ አይ አዲስ አበባ?!
መንታ ገፅሽ ግርምት! ግራ የሚያጋባ
ባንድ የሰፈነብሽ! ፈገግታና እንባ

የጉስቋሎች ባድም - የዲታዎች ካባ።

* * *

እየተራከበ! ጊዜ በሰኮንዶች፣ ደቂቃ - ሰዓታት
ፈረቃውን ሲለቅ፣ ውድቅቱ ለንጋት፤
ዑደት እንደው አይቀር - ነጉደ ሌሊቱ!
መች ሥራ ፈታና? ይከንፋል ሰዓቱ።
ደሞ ይኼው ደረሰ፣ ከቸች አለ ወቅቱ!
ነፍስ ባጡ አካላት! ለአልጋ መንተቱ።
ውዲትና ውዴ! ጊዜው ቢያጥርባቸው
እንደተጣመሩ - መዘረር ናፍቋቸው!
መኘታ ፍለጋ፣ ተሰነባበቱ ከማሳረጊያቸው።
በሌት ቅዝቃዜ፣ በሌት ቁር አመዳይ!
ካስፋልታት ዳርቻ - እርቃን! ጉዳና ላይ፤
እዚያና እዚህ ወድቀው!
ምስኪን ምንዱባኑን! ብታይ ተቆራምደው፤
«ወይ ! . . . . ሲያሻሽሩኑ!
አይበልታቸውምም እንዴ አፍሳልቱ?»
እየስቀጠጣት - እቱ!
በታሰረ ምላስ - ጠየቀች ውቢቱ።
«ተያቸው - ባክሽ! ተላምደውታል ከጥንቱ»
በናወ!! ናላ፣ ባበጠ ትዕቢቱ
ትከሻውን ሰብቆ! መለሰ ወጣቱ።
እየተባለ እንደለመደው - እርሱነቱ!!

* * *

የአህያ ሆድ ሰማይ፣ ሌቱም መላሰደ
ፈሰገ - ብርሃን፣ ጮራ ጉሕ ቀደደ
ገመገም ቀላላ፣ ሐምራይ ደም መሰለ
ዕልመት ተገፈፈ! አድማስ ወገግ አለ!!
እፎየሁ ግልግል! ፀጥ አለች! ምድሪቱ
ላዲስ ጀምበር ብሥራት! . . . ዘመሩ አዕዋፋቱ።
ጥሮ - ግሮ አዳሪ! ሃሳበ - ብዙዎች
የኑሮ መዘውር! ዋልታ - ምሰሶዎች
በየሥራ መስኩ - ሲተጉ ብልጉች!
ደሞ እንዳመላቸው! . . . ሲወድቁ ሰነፎች፤

እነ - ከበርቻቻ፣ እነ - አሳብየለሽች!
እነ «ስካይፒዬ» እነ «ፌዘ - ቡኮች»
የውድቅት አናብስት! የመዓልት ሬሶች።

ታኅሣሥ - 2001 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

* አበራ ከበደ (ፈንዲሻ!)
ርዕሰ - ጉዳዩን ከመውደድህ በላይ ጠቅላላ ሁኔታው መዝናናትን እንደፈጠረልህ አስተውያለሁና ስላበረታታኸኝ ማስታወሻ ስጦታዬ ይሁንልህ።

የብረት ዘንዶው ጉያ!

ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ! ጥቅሙ እንዳበቃለት ነገር
መገልገያነቱ ቀርቶ፣ በየስፍራው ሲሸቀነጠር!
ዘመናትን ያስቆጠረው፣ ፈርጀ - ብዙው የብረት ዘር፤
በለስ ቀንቶት ይኼው ዛሬ! ደሞ ድንገት ቀን ወጥቶለት
ቱባ ረብጣ ሲያስመነዝር! ሲሰቃቀም ከያለበት።
ከቤት ቁሳቁሳት፣ እስከየመስሪያ ቤቱ የቢሮ ዕቃ
ከየመንደሩ - ከየድርጅቱ፣ የተከማቸ ወላቃ!
ከቆርኪ - ከምስማር፣ ከጣሳ እስከ በርሜል
ከኩርኩር ጋሪ፣ እስከ ግዙፍ ተሽከርካሪ - አካል
ዶዘር - ቡልዶዘር፣ ግሬደር - ስካባተር . . .
ከአካፋ ዶማ ዘር፣ እስከ እርሻ ትራክተር
የቤት ክዳን ጣራ - ቆርቆሮ፣ መስኮት በር
የመኝታ አልጋና ጠረጴዛ - ወንበር
ከኩሽና ዕቃውም - መመገቢያው ጭምር
የከሸፈ - ስንኩል፣ ጦር መሣሪያው ሳይቀር!
እነ አይቆረቁሬ፤
ፍጅት የራባቸው - ጠኔያም መርገምታት!
ለከንቱ እልቂት - ከንቱ ያባከኑት
እጅግ ግዙፍ! የሃገር ሀብት፤
ነፍስ ወከፍ መሣሪያው፣ ፈንጂ ባዙቃ - ጥይት አረሩ
በድን የቀረ ካሚዮኑ ! ታንኩ - መድፍና ሞርተሩ
ከየበረሃው፣ ከየጉድባ - ሽንተረሩ፤
ውዳቂ - ስባሪው፣ ተግበስብሶ ከየቱካው ከየሰርጡ
መለየት እስኪሳን፣ ድብልቅልቅ እንዳለ ዓይነቱ!
ከነተቀጣጣይ ከምሱር - ቦምብ ጥይቱ
ከነ እምቅ ጋስ! ዓየር ቋጣሪ ቁሳቱ፤
በእቶን ነበልባል - ወላፈን ፍም!
ደሞ ሲቀልጥ - ሲንፈቀፈቅ! ሲልም፤
እሣት ሆኖ፣ እሣት ለብሶ - እሣት ጉርሶ!
ሲጠረጠር - ሲምዘገዘግ! ምሱን ጠልፎ - ምሱን ገምሶ!!
የስንቱን ሕይወት እየቀጠፈ - እያጠፋ!
ስንቱን ከቁጥር ሲያጉድል በወረፋ፤
የስንቱን አካል እየቀላ
እያጨቀየ - በደም አበላ!
የዘንዶ ራት - ሲሳይ ሲሆን! መልሶ እንደገና

የዲታዎች ዲታ ሻንጣ፣ በረብጣ እየሞላ
ሊያሳብጥ - ሊያደልብ! የቱጃሮች - ቱጃር ካዝና!!
ይኼው ደሞ - ባፀፋው ግና፤
ለቆራሊዮ - ሰላቢ ከረጢት ቂና
አመድ አፋሽ ሆኖ፣ ደረቅ ኩቴ መና!
ለደም ተፍቶ አዳሪው! ክፉ ድቀት ጫና
ፋይዳ የለሽ! ገደ - ቢስ የህልፈት ጉዳና!!

* * *

አይ አቢሲንያ!
እንጦሮጦስ! . . . . አሣር ፍዳ ማያ!
ከየአቅጣጫው የሚጉርፈው፣ ሥራ አጥ እንግልት
ከየብሔር - ብሔረሰቡ፣ ከየዘሩ ስንቱ ታጭቆበት!
ከባላገሩ ገጠሬ፣ እስከ ከተሜው እንክርት
ቀልቡን ሰወር ካደረገው፣ ምስኪን ግዞት!
እስከ ብልጣ ብልጡ ደላሌ፣ ሽቃጭ! ርካሽ ጉልበት
ፍጊያ! ውጥንቅጡ - ሌት ተቀን ሳያባራበት!
ዜጋ ባገሩ፣ በገዛ ምድሩ - በከበረበት
በርካሽ ጨሌሳ - በገፍ ግልጋሎት!
እንደምርኮኛ - ሲበዘበዝ! ውሎ የሚያድርበት
ግዞት አከል ቅጥር! እርኩሳን መናፍስት የነገሡበት!!

* * *

እንዲያ በሚትጉለጉል! ጥላሸት ጢሱ
በአሲድ ጋስ፣ መረን ልቀት ጦሱ!
በሚያጥወለውል ጠረኑ - በሚያቅለሸልሸው!
ሰማዩን ሞልቶት፣ አካባቢውን እየሰነፈጠው
ሌት ተቀን ካለማቋረጥ - ዓየሩን ሲበክለው!
ኩቶ ተመልካች ያጣ! ቀርሞ ከልካይ የሌለው::
አቢሲንያ አሉህ? ትርጉሜህን እንኳ ያልተረዱ
መሆንህ ቀርቶ! ሥራተ - ኩሊ፣ ውርስ - ሐንዱ::
ኧረ የትዕይንትህ መዓት . . . . ጉዳጉዱ!
በንጋት ወይ ምሽት ፈረቃ፣ ደሞ ለሥራ ሲገቡ
በሚያስደነግጥ ሁኔታ፣ ባዕድ አምልኮ ትብታቡ

ምንነቱ የማይገባ ምስል፣ እየነካኩ ማማተቡ!
በእንብርክ ተደፍቶ፣ ብረታ - ብረት እየሳሙ
በተመስጦ! ፈዝዞ በድን መሳለሙ::
ያንት ያለህ! . . . . ኧረ ስንቱ!?
ያስማቱ! ያፍዝ - አደንግዝ ድግምቱ
ጥንቆላ ዱለታው - የእንድርቢ መተቱ!
በየወርክሾፑ - በየጣራ ጥግጋቱ፤
ውዳቂ ደረቅ ጫማ ኩቴ፣ መጠፈር - ማንጠልጠሉ!
እንደጌጥ ጉንጉን፣ ሐረግማ ቅጠል እየሸበለሉ
ሲባጐ ሰትሮ! ዙሪያ ገባውን መወጠር - ማሳቀሉ::

* * *

ደሞ እንደቃልቻ! ስራ ስሩን ምሶ
ቅጠላ ቅጠሉን በጥሶ - ቀነጣጥሶ
ከየቅንጣቢው እየመጠኑ - አደበላልቆ ደቁሶ!
ከስም - የለሽ ፍሬ ፍራጭ ጋር ለዋውሶ፤
ወቅጦ፣ ደልዞ - ጨቅጭቆ!
በሞተር ዘይትና ግሪስ፣ አላቁጦ - አጨመላልቆ!
በየጋሪው - በየሞተር ማሺናቱ፣ በየምድጃ ፈርኖሳቱ
ፈልፈላ ብተናው - ጦስ ጥንቡስ መራጨቱ!!
የብረት ዘንዶው ምሱ ደርሶ፣ ግብሩ እንዲሰምር
መከረኞች ላይ እያደባ፣ ከፍቶ እንዲያመር!
ሙዳ እንዲውጥ - እንደቅሪላ ከርሱ እስኪወጠር!
የአሣር ደም እንዲጋት! . . . . እንዲያንቃርር
ተሰግስጉ! አካል ግጦ ልጉ! በጥጋብ ሲሳከር?
ጮቤ እየረገጠ! ወደመጣበቱ ደሞ እንዲበር::
እንደአካባቢ አለቆች - የርካሽ ጉልበት ድለላው
እኩ በለሱ እንዲቀና፣ ከቶም እንዲያዋጣ ዝርፊያው!
ያን እንክርት ያገር ሰው! የተቸገረ መግቢያ አጥቶ
ያለከለላ ሌጣ የቀረ! ዳኝነት ሚዛኑ ጠፍቶ፤
ባፍዝ - አደንግዝ ምትሃቱ! የስንቱን አቅል አስቶ
የባርነት ያህል . . . አሳቆና አራቁቶ!
ግራ እያጋቡ - ደፍቆ ለመግዛት! አንገት አስደፍቶ::

* * *

አይ አቢሲንያ!
የመከራ ሠፈር - አበሣ መቁጠሪያ!
እንዲያ ቅስም በሚያደቅ! የዘ - ልማድ መንገድ
ተቆራርጦ፣ ተፈልቅቆ - የብረት ዘር ግማድ
ወይ ድፍን አካሉን፣ ከነነፍሱ ሲማገድ፤
ከእቶን ምድጃ ከርሱ፣ በላይ በላዩ ሲታጨቅ
እንደሰም ቀልጦ፣ እንደ አብሲት ሲንፈቀፈቅ!
በመሀሉ ግና፣ ጥድፊያ እንጂ ጥንቃቄው ቀርቶ
የክፉ ቀን - ገፊ ዕድል! የእልቂት ጥላውን አጥልቶ!
ደሞ በተራው፣ ፈንጂ ነገር ተቀላቅሎ ገብቶ፤
በፍንዳታው ሲናወጥ! የላመ ብረት ቅላጭ
የእሣት አሎሎ! እንደርችት ሲተኮስ - ሲረጭ!
እሰማይ ጉኖ! እንደበረዶ ውርጅብኝ ዶፍ!
ምስኪን ፍጥረታት ላይ መዓት ሲርከፈከፍ!!
ድንገት ለመዳን፤ እግሬ አውጭኝ ለመትረፍ
ዙሪያው ሲተራመስ! በደመ - ነፍስ መባደፍ!
ሰው ለሰው ሲጋጭ - ሲላተም! ሲጠላለፍ
እንደፌዘኛ ትርዒት፣ እያደራረበ በገፍ!
በእሣት ቋያ ወላፈኑ! ሲያንጫርር - ሲልፍ!!
ወየው! . . . አይ እሣር!?
ምኅረት የለሹ - የእልቂት ዛር!
ቀዬውን ሞልቶት - በቅስፈት ጣር፤
የእጅ ወይንም የእግር! . . .
መጋጠሚያ ሲያወልቅ - ሲያሽቀነጥር!
ቆዳ ሲሞዠልቅ! ሲያኮማትር
አናት እንደባሉን ሲያፈነዳ! ሲፈረካክስ - ሲያበር
ያልፈጠረበት ያክል! በድን ካላንገት ሲያስቀር!!
ፅዋው ጉድላ፣ ዝሃው ርቃ - ፀሐዩ የጠለቀችበት
ስምየለሽ ባይተዋር ማንሜ - የፈረደበት!
ከመቅፀበት - ፀጥ ሲል! ተፈነጋግሎ በያለበት ::
ትረፍ ያለው ባለቀን ግን፣ ገሚሱ ሲያመልጥ ተንደርድሮ
በፍንጥርጣሪ ቅላጭ፣ ተጠባብሶ - ተኾጉርጉሮ!
በድንጋጤ ድባብ! የተዋጠው ግቢ ፀጥታ
ሽብር ነግሦበት - እንዲያ ባንድ አፍታ!
ኡኡታው - እዬዬው! የእምቡላንሱ እሪታ!!
የስቃይ ጥሪው ሲቃ! ማቃሰት - ማንጐሩ
ግራ እያጋባ ሲያምስ - ሲያስጨንቅ! ጩኸት ግርግሩ፤

መራድ፣ መንቀጥቀጥ - መውተርተሩ!!
በጥርጣሬ ስጋት! እንደተወጠሩ - እንደፈሩ!
ደሞ የሚያውቁትን ፍለጋ! መራሯጥ - መባረሩ::

* * *

አይ አቢሲንያ!
የብረት ዘንዶው ጉያ!!
ያ - ክፉ አደጋ! ዘግናኝ እልቂት ሽብር!
ሰዓት እንኳ ሳይሞላው፣ ገና አንድ ሳያስቆጥር
ምንም እንዳልተከሰተ - አንዳች እንዳልተፈጠረ ነገር!
በዓረ - ሞት መሀል፣ እልህ ገጥሞ ከእሣት ጋር!!
ደሞ ለቀሪ እሣር! ደሞ ለሌላ ጣር
ፍጊያ - ውጥንቅጡ! መክነፉ ሲጀምር፤
ምድጃው ሲለኮስ - እሣቱን ሲተፋ! ላንቃውን ሲያዛጋ
ጥላሸት ሲዳምን! ብርሃን ሲጋርድ - እስኪሳን እይታ
ትንፋሽ እስከሚያጥር! አፍኖ በሲቃ - ልሣን እስኪዘጋ::
ጋሪው ሲንሰጠሰጥ፣ በሰንሰለት ጥርሱ ብረት እያላጋ
የሞተር ግምግምታው! የብረት ኳኳታው - እምባውን ሲያናጋ!
ፍም እንደልቃቂት እየመነመነ - ሲፋጭ ሲዘረጋ፤

እንደገና ጩኸት፣ እንደገና ጥድፊያ - ትርምስ ሁካታ
ከእሣት ጋር ግብግብ፣ ከእሣት ጋር ጋጋታ!!

* * *

የጋለ ፍም ፌሮ - ወላፈን ተኩሶ!
ሲጥመለመል፣ ሲምዘገዘግ! ከጋሪው ቅያሶ
እንዳያፈተልክ ፈር መስመሩን ጥሶ::
እንዳይጥለፈለፍ! በአክል ተነካክሶ፤
ጉጠት - መቀስ መዞ፣ ብረት - ዘንግ ጨብጦ
በፀብ - አክል!
ጡብ መሰል ግብግብ - ባገኙበት ሩጦ!
ከየአቅጣጫው መድረስ፣ በጭንቀት ተውጦ::
ከእሣት ለመታገል፣ በላብ ወዝ ተጠምቆ!
ግና የጠሉት እንዲወርስ፣ የፈሩት እንዲነግሥ
ላይቀር ውርጅብኙ! የሰጉበት ሊደርስ፤
አልሁን አሚጦ፣ የብረት ዘንዶው ቁጣ!

ፈር ገደቡን ሲጥስ! ከአፎቱ እየወጣ
እንደበራሪ አካል - ሲወነጨፍ! ሲሰገስግ ከግድግዳ!
ጣራ ሲሸነቁር! ከመሬት ሲላተም! ሲላወስ ከሜዳ::
ደም ሊያደናብር - መግቢያ እስከሚታጣ!
ይብላኝለት ባለሣምንት! ይብላኝለት ለባለዕጣ::
አልለይህ ላለው - መከራና ጣጣ!!

* * *

የእሣት ልቃቂት ዘንግ - ፍም እርሳስ!
እንዲያ በሰው መሀል ሲርመሰመስ
አንዱን እያንጫረረ - ሲያጨስ!
ገሚሱን በጨረፍታው - ሲልስ
ደርሶ እንደፍቅረኛ! የመረጠውን ሲጠብስ፣
ባለተራ ግዳዩ ላይ - ወርዶ!
ሲጠመጠም - ሲከመርበት የእሣት ነዶ!
እንደግንዲላ፣ ለብልቦ ሲያከስለው - ወላፈን አንድዶ!!
እግዚኦ! . . . . .
ደሞ ሌላ ሽብር - የተለየ ዋይታ!
ትርምስ - ግርግር፣ ሲቃና ሁካታ
ቅጥሩን እያራደው! ይቆይና ለአፍታ፣
ቋያው ሲንቀለቀል! ሲገለብ ከየአቅጣጫው
ከብረት ግብግብ - ከእሣት ጋር ጋጋታው!
ያ - ሁሉ ተረስቶ! ሲያካልብ ቱማታው!!
እንደደነዘዙ - ባዩት ነገር ሁሉ
ሥራ ይባልና፣ ሲጧጧፍ ትግሉ!?
እንዲያው ባጋጣሚ - ድንገት በመሀሉ
ያለፈውን ነገር እያብሰለሰሉ፣
በሃሳብ ተውጠው!
በድካሙ ዝለው! . . . ጥቂት ፈዘዝ ካሉ?
የቻፓን ኩሉው ዘብጣ! የቃሪያ ጥፊው ቃጭሉ!
እንደዱብዳ! ዣሮ ግንድ ማንደድ - ማቃጠሉ!
የግልምጫው! የትፋት በደሉ
እንደአረመኔ! በስድ ስድባት መብጠልጠሉ!!

* * *

እንዲያ እጅጉን ሲጠቃ - ሲጐዳ! ቻዩ ስብዕና

እልህ አስጨራሽ ትዕግስቷም ትሟጠጥና!
መከባበሩ ቀርቶ
ሲከተል እንቶፈንቶ!
ገገማ! ደረቅ ዝልፊያ፣
ወዮለት! ያን ቀን - ዕለት ታዲያ?
ኢትዮ - ኢንዲያ፣ እንደ አፓርታይድ ዝርያ!
ወገን ለይቶ - ለአድማ መፋጠጡ!?
ኃይለ - ቃል እየመረጡ!
ፋክን! . . . ፋክን! ሺት! ቁጣ ልውውጡ፣
ደሞ ከመቅዐበት! ፌሮ መዞ መሯሯጡ
ቅልጥም - ለቅልጥም መቋመጡ!
ቴስታ - ለቴስታ መፋለጡ!!
አይ አቢሲንያ!?
ርቆ ተሰውሮ - ከሕግ አጥቢያ፣
ገላጋይ ያጣ ቅጥር! እንዲያ
የጦር ቀጣና - ፍጅት አምሣያ!!

* * *

. . . . . መግባቢያው - ምልክት፣
ትርምስ ግርግር - መወራጨት ነው!
ሄሄሄይ! . . . ፊርር - ፊው! . . . ፊርር - ፊው!
ጩኸትና ፉጨት! የሥራ ቋንቋው::
ስምን መላዕክት ያወጡታል፣ እውነትም አቢሲንያ!!
የኋልዮሽ ኋልዮሽ ወ መዘክር፣ የሩቅ ዘመናት ፍዳ ማያ!!
መቀመቅ እቶን ንዳድ! የእሣት ወላፈን ቋያ::
የጥንት - ነገር ምልክ ምስል፣ የቅድመ - ታሪክ ዝርያ
የጅኒ ያጋንንት አሪያ ጉሬ፣ ባዕዳን መናፍስት መቀፍቀፊያ!!
የሆድ አምላኩ ድራጎን! የብረት ዘንዶው ጉያ::
ለገሃነም አሣር! በቂ ልምድ መቅሰሚያ
የግዞት - ሲዖል፣ ዋና! መከራ ጣቢያ::

* * *

ውድ አንባቢያን ሆይ! የተከበራችሁ!
<ንዑሳን ትርጓሜና ጣቢያዎቹስ?> ብላችሁ
እንዳትጠይቁኝ - እባካችሁ!
እነርሱን ከፈለጋችሁ
እናንተው ለዩዋቸው እናንተ አግኟቸው

እምብዛም አይርቁ - እጅግ ተንሠራፍተው!
በየአቅራቢያችን - በየውስጣችን! ነውና አድራሻቸው::

ግንቦት - 2003 ዓ.ም.
ደብረ - ዘይት (ቢሾፍቱ)

መታሰቢያነቱ፡- ለመከረኞቹ ዜጎች ሁሉ ይሁን::

ማስታወሻነቱ ደግሞ፡-

*ለአክስቴ ልጅ - ለወንድማዊ ታምራት አራርሶ (ማሙሽ) ይሁንልኝ:: እውነታውን በአካል ስለሚያውቀው - ይህ ግጥም ጥሩ ገላጭ እንዲሆን በመነሻት ምራሉን አጋርቶኛልና::

ያ - ጥቁር ግሥላ!
(ቁጥር - 1)

«እንደ ተላላ ነፍስ፣ ግብዝ ሰው ይመስል
እንደ ሁሉ ብርቁ! ልቡ እንደሚማልል፤
ሎንዶንና ፓሪስ - ኒውዮርክንም ያህል
በክብር ጠራኸ - ጉብኝልን ከምባል?
ከቅያሜም አይደል፣ ልንገራችሁ ከእውነት
ደጋግሜ አስሬ! ኢትዮጵያን ብቃኛት፤
ከምንም ነገር በላይ! ነፍሴን በማስደሰት
ሕይወቴን የሚያድስ፣ የሚሰጠኝ ሐሴት
ግርማ ሞገሴ ነው - ለእኔ ታላቅ ኩራት!»
ወጥት የማይሰብር፣ ውስታ እማይከላ
የነፃነት ሉሌው! ያ - ጥቁር ግሥላ
እውነትን የኖራት ... እንዲህ ነው ማንጼላ!!

* * *

ለአርትፊሴል ነገር! ለሚብለጨለጨው
እንደጤዛ ሰፍር፣ በኖ ለሚረግፈው
«እፍ!» ያለበት ለታ - ለሚንኮታኮተው!
እንደተላላ ሰው፤
መች ተረታች ነፍሱ?!
እናት ጓዳው ድርሱ
ኢትዮጵያ ነች ለእርሱ::
የክፉ ቀን ግርግም! መጠለያ ዳሱ
ምስጢረ - ቋቱና ገመና አመሳሱ::
ከፍቅሯ ተጣብቶ፣ ለምልሞ መንፈሱ
እንዳልባዘ ጠረኗ - ተዋዶ ከነፍሱ!
ያመሰካት ምድር! የቃል - ኪዳን ቅርሱ
ፈጣሪ የባረካት! ቤተ - መቅደሱ::
ኢትዮጵያ ናት ለእርሱ. . .
የሃገራት ቁንጮ - ተምሣሌት ሞገሱ!

* * *

በጭንቀቱ ዘመን፣ እንዳይንከራተት - እንዳይንጦታ
ቅስሙ እንዳይሰበር! ልቡ እንዳይረታ
በስብዕናው ልክ - ክበሬታ ሰጥታ!
እንከን እንዳይገጥመው በዘዴ መክታ
እንደአራስ እመጫት፣ በስስት ዓይን አይታ!
ከእቅፏ ሸሽጋ! በእምዬ ውለታ
ማርና ወተቷን ... ከተስፋ ጋር ግታ!!
ሙያ በልብ እንዲል! ጉልብቶ ፅናቱ
ፈተናን በጥበብ - የማለፍ ብቃቱ!
ማስተዋል ከዕውቀት ጋር - በተቀኘ ስልት
በቅንነት ወኔ! ሆደ - ሰፊነት
በልበ - ሙሉነት! ኮስተር ያለ ሃሞት
ለሰከነ ትግል እንዲተጋበት!!
ሰርጎራጌና ለማይልቅ ትዕግስቱ
የትጎትና እናት - የምኅረት ቋቱ!
የጨዋነት ታዛ፣ የሞራል መከሊት
የጥቁር ሕዝቦች ኩራት! ...
መመኪያ - ጥጋት።
ፍኖተ - ነፃነት! ጉዳና ቅያሱ
የድል ፋና ወጊ! ቀንዲል፣ ዋቢ - ዋሱ
መሠረት ያኖረች፣ ለትግል አነሳሱ!
መርሃዊተ - ፍትህ፣ ኑባሬ - ህዋሱ
ኢትዮጵያ እንጂ ሌላ - ማን ነበረ ለእርሱ?!

* * *

ከገድሎችዋ ንግርት! ከታሪኳ ድረት
ከፋ ደጉን ነገር - በአፍላነቱ ንቃት!
እንደአሃዝ አስልቶ፣ ነቅሶ እንደቀለማት
ሀ - ብሎ እንደፊደል፣ ቆጥሮ የለየባት
ዕውቀት እንደሸማ - የተገባየባት።

የሕሊና ጓዳ፣ መድኅን - ገዳሙ
ኖንተ - ጥበቡት፣ ፈለገ - ሰላሙ!
የህልውና ጉሕ - ነፀብራቅ ቀለሙ
ከልቡ የታተመች፣ የእምነት ማኅተሙ!
በራዕይ በተስፋ - እንዲታነፅ ትልሙ
ሃገሬ ኢትዮጵያ!
እምዬ ነች እኮ - የትንሣኤ ሕልሙ!
የቀስተ - ደመና! ዘውግ ብርሃኑ።

* * *

ከስንቱ አስበልጦ፣ ንዑድ ተሰጥዖዋን!
ከኃያላን በላይ - ኃይል ቸርነትዋን!!
በማራኪ ዘዬ - በገነር አንደበቱ
ካዕናፍ - አዕናፍ ጨኸ! አጉልቶ በብርቱ
ክብሯን ያወጀላት! ምሣሌ አብነቱ።
በዋለበት ሁሉ - የማትጠፋ ካፉ
ነገር - እስትንፋሱ... መዳረሻ እክናፉ።
በመርዘኞች ተንኮል፣ ሀኬት ሳትነዛ
ለአፓርታይድ ደባ - ፊት ነስታ ጠምዛ
በበቂ ምክንያት! በጨዋ ቃል ለዛ!
በየዓለማት መድረክ - ዘረኛን አዋግዛ
የምታሸማቅቅ! ... በሃፍረት አፍዛ!
በተግሣፅ ቁጣዋ!
በመክር ልሳንዋ!!
ተፈጥሮአዊ እውነታን - ሃቅን ተመርከዛ
የምታርበተብት! ክብር የምትነሳ፣
እያከናነበች - የቅሌት አጁዛ
አፍ የምታዘጋ! ... ስርዓት አስይዛ!!

* * *

ጥቃትን የማትፈቅድ - ከጥንት ከጧቱ
ለአርበኝነት ፋኖው - መታፈሪያይቱ
እንጀት አርስ ጋሻ! ፍቱን መድኃኒቱ!
የወኔ ማኅደር - መፀነሻ እርስቱ::
የሀቺ ነች ሃገሬ! ቅድስት ምድራቱ
ለጥቁር ግሥላው! የመንፈስ እናቱ
የአርነት ዓለሙ - የነፃነት ቤቱ::

* * *

የሰው የማትነካ፣ ለፀብ እጅ የማትሰጥ
በፍቅር ካልሆነ? በጀብድ - ከቶ እማትበለጥ!
እግዜር በቸርነት፤
በኪነ - ጥበቡ ያጕናፀፋት!
ጎልቁ - መሣፍርቱን! ፀጋ - በረከት
በአውሬ ነፍሱ ቋምጦ - ጠኔ አንገብግቦት!
የቤቷን ውስጥ ትንታግ! ነበልባል እሣት
ላያይ የታበየ፣ አቅለ - ቢስ ጠላት
ወራሪ ቢንጋጋ! . . . ቢፈላ ድንገት!?
እውር ድንብርብሩን፣ እስኪያጣ ከለላ
ከየአቅጣጫው ደርሳ - እምሳ እምትቆላ!
መሬት እስኪጠባት! . . . ጉድ የምታፈላ!!
ወደየመጣበት እያስፈረጠጠች! ከድንበሯ ኩላ
ያደባለቀችው! ከታሪክ አተላ
መልሶ እስኪያደንቃት! መረን ደፋር ሁላ::

* * *

የግዞትን ቅገርት! በዕለታት ቆይታ
የምታወራርድ! ከተረታት ተርታ::
የጀግንነት አውታር!
የልባሞች ሃገር! . . . ልዒላዊቱ
የሃበሾች ምድር፣ የነምር - የእናብስቱ!!

ለጥቁር ግሥላው! ሃገሬ ነች ሀብቱ
የብርሃን መቅረዝ፣ የዕውቀት መብራቱ
የተስፋው ወጋገን! ዝንተ - ልዕልና መቋደሻይቱ::

* * *

በአፓርታይድ ግዞት - በጭካኔው መንደር
ከሚጋፈጠው - መራር ትግል እንፃር!
በአካል በመንፈሱ፣ ብቃት እንዲዳብር፤
ለስኬቱ ጉዞ - ለድል ነሺው ምግባር
በታላቅ ዓላማ! ጠምቃ በቁም ነገር
ቡተስተካከለ! ... ሚዛነ - ምህዋር
በጀግኖች ጀግንነት! ግርማው እንዲዋቀር፣
በደል ያጠላበት እልኸኛነቱ፣ እርጋታ ሰፍኖበት
ከጥላቻ ይልቅ፣ የፍቅርን ገርነት!
ከጭካኔም እንፃር - የምኅረትን ጉልበት
ከነገሮች ሁሉ - በጥልቅ ተገንዝቦት!
ሰብዓዊ ርኅራኄ፣ እንዲታነፅበት፤
የመቻቻል መንፈስ፣ ከልቡናው ፀንቶ
ፍቅር እንዲዘራ! በቀልን እረስቶ፤
ከፋትን ናቅ አርጎ - ጥላቻን ለማጥፋት
በእዝነ - ሕሊና! በቃል - ኪዳን ክብደት
ይቅር ባይነትን ... ያመዛዘነባት!
ኢትዮጵያ ነች ለእርሱ - እውነትና ንጋት::

* * *

ለመልካም ስራና - በጎው አድራጎቱ
ለታላቅ ሰብዕናው! ፀጋ መሠረቱ
ደግፋ ደጋግፋ - ያሰኘችው እንቱ!
ፍቁረ - ሠናይ ምድር! አርዓያይቱ::
ሁሉ - መና ሕይወቱ - ድልና ክብሩ!

ሃገሬ ውቢቱ!!
የፊካ ታሪኩ! ያ - ብርቅዬ ሰሙ
ከገናኖች ተርታ! ከታላላቅ ደሙ
እየናኘ ዝናው! - ለትውልዶች ግዘሙ
ሕያው ሁኖ እንዲኖር ... እስከዘለዓለሙ!!
እምዬ ኢትዮጵያ! የታሪኩ አለኝታ
በብዙ ደክማለች - በዓምላክ ፀኑ እርዳታ!
የነፃነት ቀንዲል! ... ሻማ ሁና በርታ::

* * *

ካረገችው ሁሉ - አያሌ ውለታት
እርሱስ ቢሆን ከቶ! ጀግናው መች ዘነጋት?
ከሃገራት ሁሉ - እጅጉን አልቋት!
በርቱዕ አንደበቱ! እያቆላጸላት፤
«ስምሽን አንስቼ - አልጠግብሽም!»አላት::
እስከወዲያኛውም!... ክብሯን አውጆላት
«ቅድስቲቱ ምድር - ኢትዮጵያ ብቻ ናት!»
ሲል መሰከረላት::

* * *

መላልሶ እንደሰራይ፣ ደጋግሞ እንደመተት
የተጠጋት ደዌ! የተጣባት ገተት፤
እንዲያ ... ስጋዋን ጨርሶ - ባጥንቷ እያስኬዳት!
ይሉኝታ - ቢስ ሽሏ! ማፈሪያ ሲያፍርባት::
እውነትን የሞራት! . . .
ወጭት የማይሰብረው፣ ውለታ አማይከላ
የነፃነት ሞገስ! ያ - ጥቁር ግሥላ
ሃገሬን የሚያያት!
ኢትዮጵያን የሚያውቃት!... እንዲህ ነው ማንዴላ::

ኅዳር - 2006 ዓ.ም
አዲስ አበባ

ልዩ መታሰቢያነቱ፡- ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ይሁን - ጃንሆይ!
ማስታወሻነቱ ደግሞ፡- ለአክስቴ ሙሉእመቤት ገ/ዮሐንስ ወ/ማርያም
ይሁንልኝ::
ምክንያት - ሁልጊዜም የማስተውለው የሃገር ፍቅር
ስሜቷ (ሃገር ወዳድነቷ) ስለሚያስደንቀኝ::

Design by Tsion Gelachew

Price $25

አለሙ የምስራች በለጠ እና ጓደኞቻቸው የህትመትና ኦዲዮቪዥዋል የሽርክና ማህበር